

Girişimcilik, İnovasyon ve Türkiye’de Teknokentler

Dr. Ahmet Başalp



ÖZGÜR
YAYINLARI

Girişimcilik, İnovasyon ve Türkiye’de Teknokentler

Dr. Ahmet Başalp

Editör: Doç. Dr. Mehmet Fatih Buğan



Published by

Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.

Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep

☎ +90.850 260 09 97

📞 +90.532 289 82 15

🌐 www.ozgurayinlari.com

✉ info@ozgurayinlari.com

Girişimcilik, İnovasyon ve Türkiye’de Teknokentler

Dr. Ahmet Başalp • Editör: Doç. Dr. Mehmet Fatih Buğan

Language: Turkish

Publication Date: 2025

Cover paint by Mehmet Çakır

Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0

Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (PDF): 978-625-8562-60-6

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1167>



This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

Başalp, A., Buğan, M. F. (ed) (2025). *Girişimcilik, İnovasyon ve Türkiye’de Teknokentler*.

Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1167>. License: CC-BY-NC 4.0

Bu kitap çalışması Eskişehir Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Enstitüsü Girişimcilik ve İnovasyon Tezsiz Yüksek Lisans Programı dönem projesinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozgurayinlari.com/>



İçindekiler

Kısaltmalar Dizini	v
Giriş	1
1. Girişimcilik ve İnovasyon	5
Girişimcilik:	5
İnovasyon	10
Girişimcilik ve İnovasyon İlişkisi	11
Kümelenme İle Girişimcilik ve İnovasyon İlişkisi	14
Girişimcilik İnovasyon ve Ekonomik Büyüme	15
2. Girişimciler Tarafından Yapılacak Girişim Ve Projeler İçin Gerekli Fonların Sağlanması Süreçleri	19
Finansman sağlanması ile ilgili finansal mekanizmalar	21
3. Teknokentler	33
Teknokentlerin 4691 Sayılı Yasa İle Kuruluşu Sonrası Yaşadıkları Sorunlar Ve Yeni Yasal Düzenleme İhtiyacı	39
4. Sonuç	61
Sonuç ve Öneriler	61

Kaynakça	63
Özgeçmiş	72

Kısaltmalar Dizini

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
Bakanlık	: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
BİS	: Bölgesel İnovasyon Stratejisi
BTYK	: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
EU	: Avrupa Birliği
Genel Müdürlük	: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
IASP	: Uluslararası Bilim Parkları Birliği
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
ODTÜ	: Ortadoğu Teknik Üniversitesi
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Ajansı
SANTEZ	: Sanayi Tezleri
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası

TEKMER	: Teknoloji Geliştirme Merkezi
TGBD	: Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
MAM	: Marmara Araştırma Merkezi
MB	: Merkez Bankası
TGB	: Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TGBD	: Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği
TSPAKB	: Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
TUE	: Türk Paten Enstitüsü
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu
UKSPA	: United Kingdom Science Park Association
USD	: Amerikan Doları

Giriş

Başarılı ülke örnekleri incelendiğinde girişimcilik ve yenilikçilik ekosistemlerinin son derece gelişmiş olduğu eğitim düzeyinin yüksek olduğu ve üniversite sanayi işbirliklerinin önemli ölçüde gelişip başarılı olduğu örnekler karşımıza çıkmaktadır. Yeni dünya düzeninde rekabet son derece sert ve acımasızdır. Bu şartlarda ayakta kalabilmenin yolu bilgiye ve yenilikçiliğe önem vermek ve kaynakların en verimli şekilde kullanılmasına öncelik vermekten geçmektedir. Günümüzde ülkeler arasındaki mücadele öncelikle bilim ve teknoloji yoğun alanlara kaymış bulunmaktadır. Ülkelerin başarıları ekonomik güçleri ve hatta askeri güçlerinin belirleyici unsuru bilimsel ilerlemesi ve sahip oldukları teknolojilere göre sınıflandırılmaktadır. Ülkelerin sahip oldukları teknoloji ve yenilikçilik güçleri onların ekonomik olarak ilerlemesine ve uluslara arası pazarlarda başarılı olmalarına olanak sağlamaktadır. Bu nedenle ülkeler bu alanda çalışmalar yapacak girişimcileri yaratmakta ve doğru yönlendirmekte birbirleri ile yarışır hale gelmiştir. Hatta girişimcileri ve yenilikçi projelerini kendilerine çekebilmek için farklı enstrümanları kullanmaktadırlar ve bu sayede kendi ülkelerini bir cazibe merkezi haline getirmeye çalışmaktadırlar. Özellikle yenilikçi ve pazarda başarı şansı yüksek girişimciler ile araştırmacıları kendi ülkelerine çekebilmek için üniversitelerini , kümelenme

merkezi olan teknokentlerini ve projelere sağladıkları girişimci desteklerini ön plana çıkaran ülkelerin çok daha başarılı oldukları görülmektedir.

ABD bundan 70 yıl önce belki de dünyadaki ilk teknokent uygulamalarından olduğunu ifade edebileceğimiz silikon vadisini Kalifornia Eyaleti’nde oluşturduğu kümelenme merkezi ile birlikte hayata geçirmiştir. Silikon vadisinin oluşturduğu kümelenme ve ekosistem bugün ABD’nin tüm dünyayı saran global şirketlerinin kuruluş merkezi konumunda olan bir merkezdir. Silikon vadisinin başarısından sonra seksenli yılların başında Avrupa ve sonrasında da Çin’de ve Uzakdoğu bölgesinde teknokent benzeri yapılanmalar hızla artmaya başlamıştır. Türkiye’de ise maalesef bu konuda neredeyse yarım asır geriden gelinmekte ve doksanlı yıllarda ilk kez kurulan inkübatör olarak adlandırabileceğimiz TEKMER yapılarının ardından 2001 yılında TGB’nin kuruluş ve çalışma prensiplerini düzenleyen 4691 sayılı TGB yasası TBMM’de kabul edilmiş ve 2002 yılından itibaren Türkiye’de teknokentler kurulmaya başlanmıştır. Teknokentlerin Türkiye’de serüveninin çok geç başlaması ve gelişmiş ülkeler ile aradaki farkın kapatılması amacı ile teknokentlerin bürokrasiden etkilenmeden hızla kurulabilmesi ve teknokentler de yer alan firmaların desteklenmesi amacı ile vergisel avantajlar ile birlikte muafiyetlerde başlatılmıştır. Bu vergisel teşvik ve muafiyetlerin katkısı ile birlikte üniversitelerin bu konuyu yasadan gelen sorumlulukları ile birlikte üstlenmesi ile birlikte Türkiye’de önemli başarılarla imza atılmıştır.

Günümüzde dünya örnekleri incelendiğinde kümelenme merkezlerinin önemli bir kısmında vergisel avantajların uygulanmadığı ağırlıklı olarak ekosistemin cazip ve çekici olduğu örnekler ön planda olmasına rağmen Türkiye ve gelişmekte olan başka ülkelerinde uyguladığı bu yöndeki destek modelinin başarıda önemli bir katkısının olduğu ifade edilebilir.

Teknokentlerin günümüzde yaşadığı pek çok sorun olmasına rağmen bunların çözümü içinde önemli çabalar gösterilmektedir. 2011 yılında teknokentlerin yaşadığı sorunların çözümünde dönük olarak 11. Cumhurbaşkanı döneminde hazırlanan DDK raporu ve sivil toplum kuruluşları ile TGB yöneticilerinin bireysel çabaları ile birlikte 6170 sayılı TGB ek konunu yasalaşması ile birlikte TGB'lerin gelişiminde önemli bir ivmelenme olmuştur. Bu tarihten sonra daha önce sadece TOBB bünyesinde yer alan Teknoloji ve Teknoparklar Sektör Meclisi'ne ek olarak özellikle ODTÜ Teknokent ve Erciyes Teknopark yöneticilerinin liderliğinde TGBD dernek çatısında kurularak yapının ilk sivil toplum kuruluşu olarak önemli çalışmalara imza atmıştır.

1. Girişimcilik ve İnovasyon

Girişimcilik ve İnovasyon her geçen gün önemi artan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde başarılı olan ve GSMH yükselen tüm ülkelerin genel itibarı ile girişimcilik ve inovasyon konusunda son derece başarılı oldukları ve bu konuda ulusal bir strateji izledikleri görülmektedir. Girişimcilik ve inovasyon kültürünün oluşması ve ekosistemin başarısında üniversitelerin ve eğitim kurumlarının da önemli bir yeri olduğu unutulmamalıdır. Dünyada üniversitelerin destek vermediği bir ve üniversitelerin katkısının olmadığı bir başarı hikayesine ulaşmak mümkün değildir.

1.1. Girişimcilik:

Belirli bir maksada ulaşmak üzere bir bireyin veya aynı amaca matuf bir araya gelen bireylerin sahip oldukları mevcut olanaklar çerçevesinde yenilikçi bir yaklaşım sergileyerek amaçlarına ulaşmak maksadı ile yürüttükleri süreç olarak ifade edilebilir (Coulter ve Robbins, 2003: 42). Genel itibarı ile bakıldığında girişimcilik süreci yenilikçilik ile paralel olarak giden bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha genel

bir çerçevede girişimcilik mevcut organizasyon ve faaliyet gösterdiği bölgede önemli katma değer yaratma potansiyeline sahip olan ve yenilikçi süreçlerinde katkısı ile üründe, sistemde artı değer yaratan farklı bir yaklaşımla ekonomik getirileri açıkça görülmekte olan bir süreci ihtiva etmektedir (Çevik, 2006: 7). Girişimciliğin tüm süreçlerinde diğer sırdan faaliyetlerden kendisini farklı konumlandığı ve inovasyonun her aşamada süreci dahada ileri taşıdığı görülmektedir. Girişimcilik bir kültür ve oluşturduğu çevre ile kendine has bir iklim oluşturan bir ekosistemin besleyicisidir.

Gelişmiş ülkeler ile ilgili bir araştırma yapıldığında girişimciliğin son derece popüler olduğu, bu ülkelerdeki yatırım seviyelerinin de oldukça üst düzeyde olduğu ve yapılan yatırımlar ile birlikte çalışan birey sayısının dolayısı ile işsizlik seviyesinin daha alt düzeylerde olduğu gözlemlenmektedir. Ülkelerin ekonomik durumları üzerinde girişimcilik süreçlerinin pozitif katkı sağladığı görülmektedir. Araştırmalarda girişimcilik ekosisteminin oldukça iyi düzeyde olduğu ABD, Kanada, İsveç, Norveç gibi gelişmiş ekonomilerde girişimsel olarak gözlenen aktif durum Latin Amerika ülkeleri olan Brezilya, Arjantin, Hindistan ve uzak doğudan Singapur gibi ülkelere göre daha iyi düzeyde olduğu görülmektedir (Coulter ve Robbins, 2003: 144). Girişimcilik ekosisteminin sağladığı dönüşüm ve fırsatlar içinde bulundukları toplumu ve ülkeyi genel ekonomik düzey açısından daha üst liglere çıkmasına büyük katkı sağlamaktadır (Schoonhoven ve Romanelli, 2001: 24)

Girişimcinin zor şartlarda, güçlü rakiplerinin ve ikame ürünlerin yoğun olduğu ortamlarda oldukça verimli süreç yönetimi ile yaratıcılığı harmanlayıp başarı hikayeleri oluşturabilen bir yapıya sahip olduğunu ifade edebiliriz. Girişimcilerin oluşturdukları ortamdan kendileri ile ilişki içinde olan tüm tarafları etkileme potansiyeline sahip olmaları ve beklentileri karşılamalarının da önemli katkılar

sağladıkları ifade edilebilmektedir (Robert, Peters ve Shepherd, 2005). Karşında ilişki içinde oldukları toplumda ekonomik göstergeler başta olmak üzere tüm parametreleri pozitif yönde değiştirebilme kapasiteleri yenilikçi ve girişimcilerin mutlu oldukları bir ekosisteminde yaratıcısı olacaktır (Çevik, 2006: 16).

Girişimciliği tanımladığımız ilk hususta okul girişimciliği süreçlerinde yapı kurarak katkı sağlanması ilk planda tutulmaktadır. Bu oluşumlarda bireylerin veya grupların yenilikçi ürünleri veya yaratıcı teknolojileri gün yüzüne çıkararak katkı sağladıkları görülmektedir. Eğitim okulları olarak adlandırabileceğimiz diğer bir süreçte ise girişimcilik süreçlerini kavramak için öncelikle bu bireylerin nasıl hareket ettiklerini anlamaktan geçen bir yol söz konusudur. Burada yüksek riskleri göğüslemekten kaçınmayan, yaratıcılık konusunda maharetli, katma değer üreten bireylerin davranış kalıpları hafızamızda canlanmaktadır (Kapu, 2004 32).

Girişimcilik süreçleri ilk planda ABD’de ve onunla birlikte de kalkınmış memleketlerde sanayinin gelişimi yönüyle de son derece önemlidir. Üç temel hususta değerlendirme yapılacak olur ise (Coulter, 2001:11);

- Yenilikçilik süreçleri ile birlikte karakterize olan buluşlar
- Yenilikçi örgütlerin hayata geçmesi ve ilerleme süreçleri
- Yenilikçi olan sektör alanlarının hayta geçişi süreçleri.

Yenilikçi süreçler kendisi sonrasında yeni buluşları, daha başarılı olan işletmeleri ve nihayetinde de yanı başın da yeni bir sektörün varoluşuna ışık tutacaktır.

Toplumda yenilikçiliğin ve bilginin hakim olması neticesinde bireylerin varoluşsal güçleri olan hayal edebilme kabiliyetleri ile birlikte hizmet ettikleri firmalar veya

organizasyonlar yönünden son derece etkin ve önemli bir kazanım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu güç işletmelerin ve içinde bulundukları ekonomilerin ana yakıtı ve itici gücü konumuna geçmektedir (Gürol, 2000; Herbig vd., 1994). Bugün ise bir girişimcinin en önemli gücünün yaratıcılığı ve hayal gücü olduğu kabul edilmektedir (Başar vd., 2001; Başar, 2004).

Girişimcilerin en baskın özelliklerinin risk almadan kaçınmayan bireyler oldukları ve pek çok yöneticinin almayacağı riskleri cesaretle alabildikleri görülmektedir. Genellikle işletimleri yöneten bireyler aldıkları risklerin neticelerine kendisini göreve getiren işveren veya hak sahipleri olurken girişimcilerde alınan risklerin oluşturduğu tehditler ve oluşabilecek olumsuz neticeler ile bizzat girişimciler yüz yüze gelmektedir. Girişimcilerin hızlı ve anında karar verebile özelliklerine sahip olmaları sahip olduğu veya oluşturduğu yapının maruz kaldığı süreçlerde hızlı ve doğru kararlar verebilmeleri, gerekli bilgi donanım ve kendine güven sahibi olabilmeleri başarısının altın anahtarını oluşturacaktır (Çelik ve Akgemci, 1998: 21–22).

Toplumsal yapıların ve toplumların sahip oldukları kültürün o ülkenin yenilikçi ve girişimci iklimini doğrudan etkilediğini gösterir çok sayıda çalışma mevcuttur. Girişimcilerin yetiştikleri iklimden etkilenmeleri ve aldıkları kararlarda bu süreci etkileyen unsurlardan olan kültürün önemli bir yeri olduğu bilinmektedir. Özellikle yenilikçilik ekosisteminin geliştiğı insanların hata yapmaktan çekinmedikleri özgürlükçü ortamların yenilikçilik süreçleri üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Özellikle ABD ve Batılı Ülkelerdeki özgürlükçü ortamların yenilikçilik ve girişimcilik kültürüne olan desteklerinin de etkisi ile beraber oldukça başarılı neticeler alındığı başarı hikayelerinin olduğu görülmektedir. Özgürlüklerin ve demokrasinin çok da önemsenmediğı toplumlar ve ülkelerde bireylerin yaratıcılıkları köhneleşmekte, bireyler hata yapmaktan veya olumsuz bakış

açıları ile karşı karşıya kalmaktan çekinmektedirler. Bu durum girişimcilik üzerinde olumsuz etki yapmakta ve bu ülkelerde girişimcilik ve yenilikçilik ekosisteminin oluşmasında önemli sorunlar yaşanmakta bu durumda ekonomi üzerinde olumsuz etkiler bırakmaktadır. Baskının ve dayatmanın hakim olduğu bölgelerde eve ülkelerde girişimcilik kültürünün gelişmesini beklemek hayalcilikten öteye gitmeyecektir (Morrison, 2000).

Gelişmenin ve ilerlemenin ana lokomotifi ve indükleyicisi özgürlükçü ve bilginin hakim olduğu, sanatın değer gördüğü ortamlardır.

İnsanların dini inançları ile birlikte değer yargılarının girişimciliğin gelişmesi ve serpilmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu görüşü çeşitli dini inanışlardaki insanlar üzerinde yapılan çalışmalarda ortaya koyulmuştur. Dini inançların ahlaki değer yargıları ve yenilikçi süreçlere olan yaklaşımları statükocu bir yapıya sahip olup olmadığı , inanç sitemlerinin nasıl yorumlandığı ve bunların derecesi, girişimciliği teşvik edebildiği gibi olumsuzda etkileyebilmektedir (Weber, 1999). Bu hususta yapılan çalışmalarda bazı bilim insanları geri kalmışlığın ve ekonomik geri kalmışlığın inanışlardaki bağnazlığa ve inanış sitemlerindeki kabullenişlerin yenilikçi kültürün oluşması önünde oluşturduğu engeller neticesin de olduğuna inanmaktadırlar. Özellikle bu huşta Protestanlık inancının girişimcilik üzerinde olumlu etkisi olduğu yönünde iddialarda yer almaktadır (Aytaç ve İlhan, 2007). Girişimcilik ile birlikte kültür arasında münasebet kurulurken hangi inanışların bu yönde olumlu etkisi olduğu veya hangilerinin olumsuz etkisi olduğu girişimcilik ekosisteminin tesisinde önemli bir merhale oluşturmaktadır. Girişimcilik kültürü ile ilgili süreçler ve inanışlar çerçevesinde (Johnson, 1990);

- İlk olarak sorumluluk alabilme kabiliyeti

- Girişimcilik süreçlerinde oluşabilecek riskleri önceden fark edebilme ve neticeleri hakkında fikir sahibi olabilmek
- Alınacak neticelerin ölçülebilir bir süreçte geri bildirim ile birlikte değerlendirilebileceği süreçleri oluşturabilme şeklinde ifade edilebilir.

Ünlü iktisatçı Adam Smith yaptığı çalışmalarda girişimcilik süreçlerinin ülkelerin ekonomik durumlarını pozitif yönde etkileme kapasitesine dikkat çekmekte ve ekonominin olumlu bir seyir izlemesi için girişimciliği yüreklendirilmesi gerektiğini ifade eden öncü bilim adamlarındandır. Ülkelerin daha müreffeh bir düzeye erişmesi, pozitif ve sürdürülebilir bir büyümenin sağlanabilmesi durumunda piyasanın da genişleyeceği ve girişimcilerin daha çok olacakları, böyle bir ilerlemenin de toplumda yeni iş bölümlerine yol açacağı, alanında yetkin bireyler ile girişimcilerin serpilmesi için gerekli ortamın sağlanmış olacağını ifade etmiştir (Öztürk, 2010).

1.2.İnovasyon

Yenilikçilik veya orijinal ismi ile inovasyon, büyük ölçekte devletler ve daha mikro bazda da işletmeler yönünden her geçen gün ehemmiyeti artan bir süreç ve kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Devletlerin nihai maksadı olan devam ettirilebilir bir ilerleme ve büyümenin, ülkenin sahip olduğu zenginlikleri artırmanın, sert rekabet koşulları ile başa çıkabilmenin en önemli anahtarı inovasyon süreçleridir. İşletmeler yönünde bakıldığında ise çok yoğun rekabetin yaşandığı pazarlarda varlıklarını sürdürmek ve kendilerini farklı konumlandırabilmek, rekabet avantajı sağlayarak sürdürülebilir bir karlılık için inovasyon en önemli aktör konumundadır. Yenilikçi süreçler ve ürünler pazarlarda farklı konumlandırma, kaynakların daha etkin ve verimli kullanımı açısından da son derece önemlidir (Özgür Güler ve Kanber ,2011: 61)

Firmalar yenilikçi süreçler neticesinde inovatif bir ürün veya inovatif bir süreci meydana getirmesi durumunda veya süreçler üzerinde yapacağı teknolojik yenilikler ile inovasyon sürecini meydana getirmiş olacaktır (Schmookler, 1966)

“İşletmeler yenilikçilik vasıtası ile diğer rakipleri ile mücadelede bir adım öne geçer. İşletmelerin yenilikçilik süreçlerine teknolojiye oluşan yenilikler ve yenilikçi alanlar yönlerinden yaklaşımları gereklidir (Porter, 1990).

1.3.Girişimcilik ve İnovasyon İlişkisi

Girişimciliğin işsizliği azaltma, teknolojik açıdan gelişme ve ülkenin ekonomik gelişimi açısından indükleyici bir güç olduğu bilinmektedir. Girişimcilik ile birlikte sahip olunan kabiliyet veya bilginin ürün ve süreçlere evrilmesinin önü açılmaktadır (Narea, 2016: 2). İnovasyon süreçleri ise nihai hedefe varmak için girişimciliğe rehber olan bir kaynaktır. Ülkelerin veya işletmelerin hedeflerine ulaşabilmeleri için girişimcilik süreçlerinin yenilikçilik yani inovasyon ile ilintili bir süreç olduğu unutulmamalıdır (Bashir ve Akhtar, 2017: 91).

Girişimcilik ve inovasyon arasındaki bağ girişimciliğin anahtarı olması yönüyle önemli bir süreci ihtiva etmektedir. Yenilikçi olan süreçler beş farklı süreci ihtiva etmektedir (Dejardin 2000: 2);

- İnavatif bir ürün veya sürecin meydana çıkarılması
- İnovatif bir ürün oluşturma sürecinin ortaya koyulması
- İnovatif süreçler neticesinde daha önce söz konusu olmayan bir pazarın meydana gelişi
- İnovatif süreçler neticesinde daha önce var olmayan bir hammaddenin keşfi

- İnovatif süreçler ile mevcut bir tekelin oluşturulması ve önceden var olan benzeri bir sürecin işlevsiz kalması
- İnovatif süreçler neticesinde daha öncekilerden daha farklı bir oluşumun meydana gelip süreçlerde etkin rol oynaması şeklinde kendini göstermektedir.

Ülkelerde oluşan girişimcilik ortamı başka bir deyişle de ekosistemin oluşmasını mümkün kılan girişimcinin varlığı olup yenilikçi ortamın oluşmasını mümkün kılmaktadır. İnovasyon süreçlerinin varoluşunun bir önceki var olan sistemin artık kullanımdan kalkması ve yeniliğin kendisine alan açması olarak ifade edilebilir (Tunç, 2007: 31).

Girişimcilerin bulundukları ekosistem içerisinde yürüttükleri yenilikçi çalışmalar sayesinde olumlu katkı sağladıkları ve Pazar süreçlerini devamlı olarak diri tuttıkları görölmektedir. Yenilikçi faaliyetlerin olumlu etkilerinin tüm Pazar süreçlerinde dönüşüme neden olduğu ekonomideki ilerleme ve yenilikçiliğin eskiyi ortadan kaldırarak yeni bir ekonomik süreci başlatması şeklindeki yıkımın önemli derecede pozitif etkisi söz konusudur. Yenilikçilik ve yenilikçi süreçler pazarda sahip oldukları rekabet üstünlüğü ile birlikte daha önceki eski ürün ve süreçleri işlevsiz hale getirmekte ve uzun vadede pazarın dışına itmektedir. Girişimciler bu yönü ile de adeta pazarda reform oluşturmaktadır. Girişimci doğada bulunan olanakları daha farklı yönleri ile görebilmekte ve pazardaki benzer ürün ve süreçlerin dışında pazardaki talep edenlerin alışkanlıkları üzerinde dönüşüme gidebilecek değişiklikleri hayat geçirmektedir (Narea, 2016: 2).

Yenilikçilik bu yöntem ile oluşturulan ürün ve inovatif hizmetlerin veya mamullerin üretimindeki yenilikçi süreçlerin oluşmasıdır. Burada ürünlerin satış ve pazarlama süreçlerindeki yenilikçi yaklaşımlar, işletmenin süreç yönetimlerinde yapılan değişiklikler aynı şekilde sınıflandırılır. Yenilikçilik öncekilerden

farklı ve yenilikçi bir teknolojiyi, patent ve benzeri hakları, kullanım kolaylığı veya avantaj sağlayan dönüşümleri ve talebin yönünü değiştirebilecek olguları içeren bir süreci de ihtiva etmektedir (Abouzeedan, 2011: 39).

Eski ve bilinen dışında farklı süreç ve olgulardan oluşan bu yenilikçi yapıların işletmelerinde sahip oldukları kültürü ve sonrasında da pazardaki kültürü değiştirip ekosistem üzerinde etki olumlu etki sağladıkları bir süreci başlatın bir indikatör olması ekonomi üzerinde de pozitif etki sağlamaktadır.

Yenilikçilik ve inovasyon elle tutulur somut birer olguyu ihtiva ettiği gibi somut olmayan bir süreç veya yenilikçi davranış süreçlerini de kapsayabilmektedir. Burada sadece teknik konular değil bir kültürün parçası olan teknoloji veya teknikle izah edilemeyen tüm süreçlerin söz konusu olduğu unutulmamalıdır (Akalin ve Bayraktaroğlu, 2010: 167).

Yenilikçilik süreçlerinin farklı bileşenlerini araştırdığımızda üretim, hizmet ve süreç bileşenleri ile karşılaşırız (Gerguri vd., 2013: 12);

- Üretim bileşeninin yenilikçi süreci ortaya yeni bir malı ortaya çıkarılması veya daha ileriye taşınmasıdır.
- Hizmet bileşeninde yenilikçi inovasyon yenilikçi bir hizmetin bireylerin hizmetine sunulması veya daha gelişmiş hale getirilmesidir.
- Süreç bileşeninin inovasyonu malların veya oluşturulan hizmetin ortaya çıkarılması süreçlerinde bu olguları meydana getiren olguları modellemek ve bu süreçleri yenilikçi yollarla meydana getirmektir.
- Firmanın yönetilmesi süreçlerinde iş akışının ve süreçlerinin yönetilmesinde yenilikçi süreçlerin izlenmesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yenilikçi girişimcilik pazar süreçlerinde talep edenlere yenilikçi ürün veya hizmetlerin arzı, sosyal olaylara yenilikçi bir süreçle bakmak, işletmenin üretim süreçlerinde katlanmak mecburiyetinde olduğu maliyeti azaltmak, daha verimli süreçleri oluşturmak, gelişen teknolojik yenilikleri süreçlerde uygulamak, önceki dönemlerde var olmayan mal veya hizmetlerle talep edenleri bir araya getirmek, mevcut pazarı dönüştürmek, üretim ve diğeryer süreçlerde farklı yollar izlemek, firmanın örgütsel yapısında verisüreçlerinde yenilikçi yollar açmak olarak ifade edilebilir (Thomson, 2006: 22-23).

Dönüşüm ve değışimin çok hızlı geliştiğı pazarlarda firmalar ancak yenilikçilik ile mevcudiyetlerini sürdürebilirler. Firmalar pazarda bezer ürün ve süreçlerle üretim faaliyetini sürdüren diğeryer firmalardan farklılaşmak ve pazarda yenilikçilik hususunda beklentisi olan müşterileri kendisine çekmek için yenilikçi politikaları devamlı olarak izlemek konusuna özen göstermelidir. Pazar ve müşteri beklentilerindeki değışimi yönetebilmenin en iyi ve güçlü yolu yenilikçilik süreçlerinin uygulanması olacaktır. (Gerguri vd. , 2013: 11). Firmaların faaliyet kolu ve çalışma alanının hangisi olduğuna bakılmaksızın inovasyon süreçlerine tabi oldukları unutulmamalıdır. Firmanın mal ve hizmetlerini geliştirme , süreçlerini ve ürettiğı ürünleri yenilemesi çalışmalarında inovasyon firmanın pazardaki mücadele gücünü artırmanın yanında pazar payının da artmasına olanak sağlayacaktır .İnovasyon yoğun rekabet koşullarında başarının olmazsa olmaz şartı haline gelmiştir (Szirmai vd., 2011: 8).

1.4. Kümelenme İle Girişimcilik ve İnovasyon İlişkisi

Girişimcilik öncelikle bulunduğu ekosistemi etkileyen ve daha önce daha büyük örgütsel yapıların yer almadığı fırsat alanlarında oluşmuş yapılardır. Öncelikle adeta pazılın bir parçası veya işleyen bir sistemin bir dişlisi gibi bu sürecin

görülmesi gerekir. Burada girişimcilik bulunduğu ekosistemden etkilendiği gibi bulunduğu ekosistemi de önemli ölçüde etkileyebilme hatta dönüştürebilme kabiliyetine sahiptir. Girişimcilikte söz konusu durum ile ilgili karar mekanizmalarının da girişimcinin karar yetisindeki seçenekleri yorumlamasının, mevcut fonlama yöntemlerinin etkin olarak kullanılabilmesi için vereceği karar ve çabaların bileşeni girişimcinin başarısını ifade edecektir (Feldman ve Francis, 2006).

Dünyada ve pazarda bilgi ve bilgiye dayalı beceriler her zaman bir güç ve fırsatı ifade etmektedir. Girişimci ve bireyin sahip olduğu bilgi yenilikçiliği ve girişimciliği betimleyen en önemli süreçtir. Girişimcinin bilgi ile birlikte yenilikçi süreçleri yönettiği ve yenilik yaptığı açıktır.

- Yenilikçilik süreçlerinde pek çok işletmenin yer aldığı ve birbirleri ile etkileşim içinde olan bir sistem söz konusudur.

- Oluşan birbiri ile ilişkili yapı bünyesinde bilginin ve buna bağlı olarak sağlanan teknolojik yeniliklerin tüm ekonomik sistem üzerinde de pozitif etkiye sahip olduğu görülmektedir (Charles, 2008).

Firmaların belirli bir coğrafyada faaliyetleri neticesinde oluşan bu ilişki yapılarının o bölge ile ilgili süreçler üzerinde daha fazla yoğunlaşarak uzmanlaşabildiği ve bölgesel inovasyon sistemlerinin oluşmasına katkı sağladığı bilinmektedir (Charles, 2008). Bölgesel inovasyon süreçlerinin üzerinde katkı sağlayan girişimcilerin bu bölgelerde yürüttükleri faaliyetlerin tüm ekonomi üzerinde olumlu katkıları da görülmektedir.

1.5.Girişimcilik İnovasyon ve Ekonomik Büyüme

Ülkelerin ekonomik büyüme ve refahı ile girişimciliğin ilişkili olduğu bilinen bir süreçtir. Girişimcilik süreçleri yenilikçilik meydana getirerek değişim ve dönüşüm süreçlerini oluşturmakta işletmelere ve girişimcilere sağladığı rekabet

konusundaki pozitif etki ile tüm ekonomiye katkı sağladığı bilinmektedir (Wong vd. 2005: 337).

Girişimcilik ile ilgili yenilikçi bakış açısının yaygınlaşmasında oluşan yenilikçi kültürün yayılması ve bireyler tarafından benimsenmesi önemli bir yere sahiptir. Bunun yanı sıra yenilikçi bakış açısının yenilikçi alanların meydana gelmesinde neticede ise ekonomide genel bir büyümeye sebebiyet vermesi gibi olumlu bir etkisi vardır (Özkul ve Dulupçu, 2007: 74). Ülkelerin genel itibarı bireylerin ve tüm toplumun varlığını arttırması ve olumlu etkilerinin görülmesi beklenen bir neticedir. Ürün ve hizmetlerin muhtevisyatı ve sayısının artması ile oluşan yenilikçi ürünlerin pazarda yer alması neticesinde girişimciliğin önemi dahada iyi anlaşılmaktadır. Girişimciliğin ön ayak olduğu yeni ve yenilikçi ürünlerin tüm ekonomide istihdam yönüyle de olumlu bir etkisi olacaktır. Bu sayede girişimcilerin ekonominin tamamı üzerindeki domino etkisi yapan olumlu etkisi ekonomik büyümenin de önemli bir unsurunu oluşturmaktadır (Martin vd. 2010: 133).

Girişimcilikteki yükseliş ve gelişim girişimcilere yeni alanlar ve yeni olanaklarda sağlamaktadır bu sayede tüm ekonomik sistem olumlu etkilenmektedir. Bu vasıta ile girişimcilerin sayısı her geçen gün artmaktadır (Işık vd. 2011: 155-156).

Ekonomik ilerleme ve dönüşüm tüm alanlarda eşit ve homojen olarak gelişen bir süreç şeklinde oluşmaz (Andersen vd. 2006: 3). Girişimcilerin belirli alanlardaki varlığı ve dönüştürme etkisi o alandaki önceki aktörler üzerinde ve süreçler üzerinde yıkıcı etki gösteren bir süreci geliştirmektedir. Bu yolla açılan yenilikçi Pazar olanaklarından yararlanmak isteyen pek çok yeni girişimci de sisteme dahil olmaktadır. Burada girişimci sayısının artışının getireceği bir diğer pozitif etkininde ekonomideki gelişim ve büyüme olacağı aşıkardır. (Wong vd. 2005: 336).

Girişimcilik alanındaki gelişim ekonomik büyüme ve iktisadi gelişimin ana indikatörüdür (Holcombe, 1998: 60).

İşletmelerde girişimcilerin talep yönlü istek ve arzulara göre yenilikçi ürünler üretmeleri ve bu alanda çaba göstermeleri zorlu rekabet koşullarında yapılması gereken bir yatırımdır. Pazardaki mücadelenin artışı ile birlikte işletmenin verimliliği artmakta işletme yoğun rekabet sürecinde daha ekonomik ev daha yenilikçi ürünleri üretme konusunda ekstra bir motivasyona sahip olmaktadır. Buda pazarda yer alan alıcıların daha ekonomik ve daha yüksek kalitede ürün ve hizmetleri elde etmelerinin önünü açmaktadır. Bu sayede pazara daha yenilikçi girişimciler dahil olmakta ve ekonomik gelişim ve büyümenin de unsurları yerine gelmektedir. Bu şartlarda varlıklarını sürdürmek isteyen girişimciler ve işletmeleri hep daha iyiye ve daha yenilikçi süreçlere doğru ilerlemek için çaba harcayacaklardır (Döm, 2006: 29).

Ekosistemdeki değişim ve dönüşüm pazarda yer alan tüm girişimcileri ve pazara girme arzusunda olanları yenilikçilik konusunda çabalamaya ve neticede daha verimli süreçleri izlemeye itecektir. Ayrıca işletmelerin diğer rekabet içinde oldukları girişimciler ve firmalardan farklılaşma çabalarının ekonomik katkı sağlaması muhtemel bir sonuçtur. Oluşacak pozitif ivme ile girişimci sayısında artışla sınırlı olmayan girişimcilerin çeşitliliği üzerinde de pozitif etkiye sahip bir sürecin oluşacağı ifade edilebilir ki bu durum ekonomik gelişme ve büyüme açısından son derece olumlu sonuçlar verecektir (Carree ve Thurik, 2005: 6).

2. Girişimciler Tarafından Yapılacak Girişim Ve Projeler İçin Gerekli Fonların Sağlanması Süreçleri

Girişimciler vasıtası ile meydana getirilen proje süreçlerinin ve malların üretilip netice alınabilmesi için mali kaynaklara ihtiyaç duyulacağı açıktır. Özellikle gerekli olan mali varlıklara ulaşabilmek ve gerekli finansmanı sağlayabilmek oldukça zor ve meşakkatli bir yoldan geçmektedir. Yeterli kaynağı olmayan yeni girişimcilerin ve işletmelerin gerekli finansmana ulaşabilmeleri için büyük çaba harcamaları gerekmektedir. İşletmelerin henüz yeterli varlık ve altyapıya sahip olmamaları onların borçlanma hususunda da başka zorluklar ile karşı karşıya gelmelerine yol açmaktadır. (Denis, 2004: 304). Girişimcinin projesini hayat geçirmesi için gerekli fonların tedariki büyük önem taşımaktadır. Gerekli finansal destek olmadan bir projenin hayata geçmesi ve başarılı bir yenilikçi ürünün hayata geçmesi mümkün değildir. Girişimcilerin oluşturdukları yenilikçi projelerin hayata geçişinde farklı

finansal mekanizmalar uygulanmaktadır. Bu finansal mekanizmalar incelendiğinde;

- Ortaklık süreçleri ile fonlama
- Banka kredileri ile birlikte fonlama
- Leasing sitemi kullanılarak gerekli finansmanın sağlanması
- Faktoring-Forfaiting yöntemi kullanılarak gerekli fonlamanın sağlanması
- Mikro finans yöntemleri kullanılmak sureti ile gerekli sermayenin sağlanması
- Risk sermayesi uygulamaları ile gerekli finansmanın sağlanması
- Melek yatırım destekleri ile finansman sağlanması
- Franchising yöntemi ile finans sağlanması
- Kitle fonlaması yöntemi ile finansmanın sağlanması
- Devlet destekleri ile ihtiyaç duyulan finansmana ulaşılması

Girişimciler ve işletmeler yönünden gerekli finansmanın sağlanması süreci girişimcilik sürecinin önemli aşamalarından birisi olup iş fikri ve girişim fikrinin vücut bulmasından sonraki aşamada yapılması gereken bir faaliyettir (Black ve Strahan, 2002). Bu dönem girişimcilerin başarılı olup olmaması hususunda belirleyici olan aşamalardan birisidir (Dennis, 2004: 304).

Girişimcilerin gerekli olan en düşük finansman miktarı ile projesini hayata geçirmesi ve gerekli mali kaynağı elde edebilmesi, farklı alternatifler oluşturabilmesi projenin en önemli aşmalarından birisidir. Girişimcilerin bu husularda bilgilendirilmesi ve gerekli fonları elde edebilecekleri yolları

önceden bilmeleri kendilerine önemli bir avantaj sağlayacaktır (Lam, 2010: 271-273).

Girişimcilerin finansman süreçlerine ulaşmada yaşadıkları sorunlar neticesinde sahip oldukları kişisel olanakları ile süreci yönetmeye çalışmaları özellikle sürecin daha ileriki aşamalarında yaşanılacak finansman sorunlarına yol açmakta ve pek çok girişiminde bu nedenle istenilen neticeyi alamadığı görülmektedir ve neticede bu girişimlerde dışarıdan fon bulma yönünde gecikmeli olarak çalışmalarına başlamakta ve zaman kaybetmektedirler (Bünyamin vd. 2015: 33).

2.1 Finansman sağlanması ile ilgili finansal mekanizmalar

2.1.1.Ortaklık süreçleri ile fonlama

Ortaklık süreçlerinde girişimciler kendilerinin sahip olmadığı imkân ve olanakları başka bir girişimci, birey veya kurum ile ortaklık yapmak sureti ile sağlama yoluna gitmektedirler. Ortaklık aşamalarında her bir ortaklık tarafının elinde olan imkanlar, mali güç, bilgi, tecrübe, pazardaki bağlantıları birbirlerinden farklılık göstermek ile birlikte girişimin başarıya ulaşması maksadı ile bir araya gelen tarafların çabaları ile birlikte girişim başarıya ulaştırılmaya çalışılacaktır (Halis vd., 2009b: 713). Burada ana amaca katkı sağlayacak şekilde ortakların seçilmesi ve ihtiyaç duyulan eksikliği hissedilen konular çözüm getirebilecek ortakların seçimi son derece önemli olup her bir tarafın karşılıklı olarak birbirine itimat duyması da girişimin ve ortaklığın başarısını belirleyici bir faktör olacaktır (Saxton, 1997: 444).

2.1.2. Banka kredileri ile birlikte fonlama

Bankanın tanımına bakacak olunursa parasal süreçler ile ilgili her türlü işlemin tesis edildiği, kredi olanaklarının ve süreçlerinin yönetildiği, sermaye süreçleri ile ilgili işlemlerin

tesis edildiği şişletmelerin, girişimcilerin ve bireylerin belirli koşullar çerçevesinde taleplerinin karşılandığı iktisadi birer kurum olarak karşımıza çıkmaktadır Bankacılık süreçleri ile ilgili söz konusu kurumun yaptığı tahkikat neticesine göre gerçek kişiler, girişimciler veya kurumsal müşterilerin mevcut yasa ve düzenlemeler çerçevesinde belirli bir teminata dayana veya dayanmayan, finansman, garanti veya teminat sağlayan belirli sınırlar içinde bu faaliyetleri yürüten kuruluşlardır (Parasız, 2000: 199).

Girişimciler için sağlanabilecek krediler ile ilgili inceleme yapıldığında kaynak yönüyle kredilerin bank menşeili, dış menşeili ve reeskont kökenli krediler olarak sınıflandırılabilir. Bankaların doğrudan borçlanan ile yaptığı anlaşma ile hayata geçirilmesinde herhangi bir şart olmayan mevduat ve sendikasyon fonlamalarından müteşekkil kredilere banka menşeili kredi denilmektedir. Değişik kredi kuruluşların veya bankaların belirli bir sınırdaki ve alandaki girişimci ve bireylere sağlanan kredi ile ilgili risk faktörünü bankanın aldığı dış menşeili kredileri oluşturmaktadır. Bankaların mudilerinden aldıkları kısa ve daha uzun vadeye sahip orta vadeli senetlerin TCMB’na iskontolama ile ilgili süreçlere reeskont menşeili krediler olarak isimlendirilmektedir (Delikanlı, 2010: 13).

Girişimlerin en çok yaşadıkları sorunlardan biriside özellikle enflasyonist ortamlardaki banka kredilerinin geri ödeme koşullarının, ağırlığı, faiz yükü ve borçlanma maliyeti olarak karşımıza çıkmaktadır (Temizkan ve Alkış, 2013: 73). Bankalar mevcut ekonomik koşullar MEB faiz karları ve karaları çerçevesinde girişimcilerin ve bireylerin taleplerine cevap vermeye gayret göstermektedirler. Bankaların kredi kullandırma süreçlerinde nihai kararlarındaki motivasyon kar elde edilmesi ve alına riskler çerçevesinde karar süreçlerinin etkilendiği bilinmektedir. Girişimcilerin barındırdıkları risk miktarlarına göre kullanma arzusunda oldukları kredi

miktarı da dikkate alınarak kredi maliyetlerinin değışiklik gösterebileceği bilinmelidir (Uluyol ve am, 2009: 126).

Bankaların alışma koşullarının en mühim olanlarından bir tanesinin kendilerinden talep edilen kredilere karşı alacakları teminat olduğu için bu teminatı sağlayabilen girişimcilerin diğer rakiplerine göre daha avantajlı koşullarda borlanabilmeleri mümkün olabilmektedir (Kaban, 2017: 198).

2.1.3. Leasing sitemi kullanılarak gerekli finansmanın sağlanması

İlk leasing uygulamaları ve şirketleri 1950’li yıllarda ABD’de ortaya çıkmıştır. Bundan yaklaşık on yıl kadar sonra 1960’lı senelerde Avrupa’da örnekleri görülmeye başlamış ve bu tarihten sonrada ivmelenen bir hızla gelişmiştir. Yine bundan on yıl kadar sonraki süreçte de diğer gelişmekte olan ülkelerde uygulamaları ortaya çıkmıştır. Türkiye’de ise 1983 yılının Aralık ayında 18256 sayılı zel Finans Kurumları Kurulması Hakkındaki Kararname temelli olarak sistem faaliyete geçmiştir. Sonraki yıllarda 1985 yılında 3226 sayılı finansal kiralama kanunu ile birlikte de istenilen yasal alt yapısı tamamlanmıştır. Türkiye’de leasing şirketlerinin sayılarının 2000’li yıllarda büyük artış yaşamıştır. (Koçyiğit ve Kılıç, 2008: 168)

2.1.4. Faktoring ve Forfaiting yöntemi kullanılarak gerekli fonlamanın sağlanması

Özellikle lke içindeki faktöring süreçlerinin çalışma prensipleri ilk etapta satıcı konumunda bulunan birey veya işletme faktöring kuruluşuna giderek talepte bulunur. Bu aşamada başvuruda bulunan işletme veya girişimden işletmenin durumu ile ilgili çeşitli doküman talep edilir ve bu aşama sonrasında karşılıklı olarak bir mukavele imzalanır. Sonrasında karşılıklı olarak devir süreci neticelenmiş olur. Sonrasında satıcı konumundaki işletme ürünleri ve kesilen

faturayı faktöring őrirketine takdim eder (Küçük, 2014: 259-260). Sonrasındaki süreçte faktöring kuruluşu satıcı işletme ile yapacağı kontrat dahilinde kesilen faturayı temlik olarak kabul eder, neticede faturanın yüzde sekseni oranında bir ilk ödemeyi yapar. Nihayetinde faktöring kuruluşu sentteki vade süresinin neticesinde bakiyeyi alıcıdan alarak kalan kısmı da satıcı olan karşı tarafa öder (Emir, 2011: 6-7).

Ölke dıőında uygulanan faktöring süreçlerinde aynen yurt iči faktöring süreçlerinde olduğu gibi satıcı ürünü alıcıya yollar. Kesilmiş olan faturanın ilk koőanını alıcıya öteki koőanını da faktöring kurumuna yollar. Faktöring kurumu ise kesilmiş olan bu faturayı temlik olarak kabul eder ve nihayetinde yazan miktarın yüzde seksenini nispetinde ödeme yapar. Bu süreçler ölke iči ile benzer özelliktedir. Nihayetinde ise faktöring kuruluőu kesilmiş olan faturanın ilk nüshasını alıcının memleketindeki muhabirine yollar. Buradaki muhabir eline ulaşan kesilmiş faturayı tahsil süreci neticesinde faktöring kurumuna yapması gereken ödemeyi yapmak durumundadır. Sonrasında ise faktöring kuruluőu da kalan bakiyeyi satıcı olarak tanımlanan tarafa verir. (Emir, 2011: 7). İőletmeler veya finansa ihtiyaı duyan girişimciler yönünde Faktöring süreçleri , en geniş yönüyle bazı firmalar yönünden daha fazla avantaj sağlamaktadır (Uslu, 2007);

- Yaptığı ıalıőmalar neticesinde yeniden bir ürünü bulunan veya daha farklı pazarlarda kendisine yer edinmeye gayret eden firmalar yönünde uygundur.

İçinde bulunduğu pazar koşulları itibarı ile dönemselliğin önem kazandığı firmalar yönünden uygundur.

- Daha kısa süre önce faaliyete geıen ve büyüme stratejisi olan firmalar için uygundur.

Daha kısa süreli satın alma imkânı kollayan firmalar için uygundur.

Forfaiting süreçleri ise firmanın elinde bulundurduğu hakkın diğer tarafa geçmesi olarak özetlenebilir. İhracat yapan bir girişimci veya firmanın kısa vadede olmayan orta veya uzun süreli olan yapmış olduğu ihracat neticesinde olan alacaklarını forfater tarafından kırılmak sureti ile teslim alınmasıdır (Uslu, 2007: 64)

2.1.5.Mikro finans yöntemleri kullanılmak sureti ile gerekli sermayenin sağlanması

Mikro finans süreçlerinin genel itibarı ile az gelişmiş ve gelişmekte olan memleketlerin daha periferde kalan firmalar bazında kullanıldığı bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yöntemde daha çok kendisi bağımsız olarak çalışmakta olan küçük ve imkanları kısıtlı firmaların kredi beklentilerinin karşılanması maksadı ile oluşturulmuştur Dünya genelindeki gelişmemiş veya az gelişmiş ülkelerde faaliyetlerini sürdüren işletmelerin ve bireylerin kahir ekseriyeti finansman yönünden beklenti içindedirler ve finansal desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Burada özellikle bireyler yapacakları faaliyetler için fona ihtiyacı olup küçük işletmeler, girişimciler için bankaların taleplerini karşılamakta zorlanacak olan bireylerin ve girişimcilerin destek mekanizması olarak karşımıza çıkmaktadır (Armendáriz ve Morduch, 2010: 22).

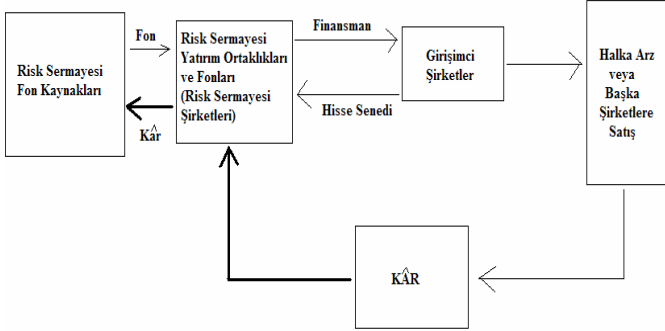
Mikrofinans süreçlerinin genel motivasyonu alt kazanç grubunda yer alan bireyler için gerekli finansal beklentilerin karşılanması süreçleridir (Robinson, 2001: 14).

2.1.6.Risk sermayesi uygulamaları ile gerekli finansmanın sağlanması

Risk Sermayesi süreçleri uygulaması neticesinde finansman yönünden sorun yaşayan ve finansmana ihtiyaç duyan, potansiyeli olan önemli girişim fikirlerine ve uygulanıp satılabilir projelere sahip küçük ölçekli girişimcilere yüksek finansal maliyete katlanmasına katlanmadan yeterli finansal

gücü ve gerekli donanımı olan bireylerin veya işletmelerin ortaklık yolu ile üstesinden geldikleri önemli bir finansman sürecini ihtiva etmektedir (Erol, 1992: 28).

Şekil 1. Risk Sermayesi Finansman Süreci



Kaynak: (Fettahoğlu, 1992)

Risk sermayesi ile ilgili ilk planda oluşturulan fonların Şekil 1 de görüldüğü gibi risk sermayesi kuruluşu tarafından finanse edilmesi hisse senedi elde edilmesi ve sürecin halka arz veya satış süreci ile sonlanmasını içeren bütüncül yaklaşım ile ifade edilmektedir.

Risk sermayesi uygulamalarında en başarılı ülke örneklerinin yer aldığı ABD’de daha çok geç aşama ve ileri aşama süreçlerinde girişimci projelerinin desteklendiği görülmektedir. Bu yolla risk sermayesi desteği sağlayan kuruluşların daha ileri aşamadaki riski biraz daha azaltma yönünde hareket ettikleri ifade edilebilir.

İşletmelerin özellikle girişim projelerini biraz daha ilerlettikleri orta ve ileri düzeydeki sermaye ihtiyaçlarının daha yüksek seviyede olacağı ve bu aşamada fona daha çok ihtiyaç duyacakları görülmektedir (Ceylan, 2002: 153). Risk sermayesi

süreçlerinde borsada işlem görmeyen işletmelerin hisselerinin uzun dönem fonlanması ve neticesinde desteklenmesi şeklinde süreç ifade edilebilir. Burada sağlanan kaynak kısa süreli değil daha orta ve uzun vadede sağlanmakta olduğu için işletmeler açısından son derece etkin bir finans yöntemidir (Downes, 1987: 463).

Oluşturulan model ve süreç temelde bir ortak çalışma veya ortaklık süreci olarak ifade edilmekle birlikte ortaklık yapısının sağlam işleyebilmesi için inovatif projenin ürüne dönüşme ve pazarda kendisine yer bulabilme potansiyelini barındırması ve pazarda başarılı olabilmesi önemlidir (Ceylan, 2002: 297).

2.1.7 Melek yatırım destekleri ile finansman sağlanması

Mali güçleri yüksek olan yatırımcıların daha fazla kazanma beklentisi ve daha karlı yatırımları kovalama stratejileri neticesinde benimsedikleri ve başarılı olacağını düşündükleri girişim projeleri ve işletmelere kazancında riskle paralel olduğu süreçlere yatırım motivasyonuna sahip oldukları bilinmektedir (Yılmaz ve Yılmaz, 2016). Melek yatırım süreçleri önemli ölçüde risk faktörü içermektedir bu alanda yatırım yapan bireylerin ve müteşebbislerinde bu hususta derinlemesine bilgisi ve tecrübesi bulunmaktadır. Bu süreçte yer alan müteşebbisler aynı zamanda daha yüksek riske sahip olduğu bilinen çekirdek sermaye veya spin-off olarak adlandırılan başlangıç sermayesi süreçlerini de fonlayan girişimci grubu oluşturmaktadır (Benjamin ve Margulis, 2005). Melek yatırımcıları oluşturan girişimcilerin projeye gerekli olan finansmanı sağlayan aldıkları mali ve diğer haklar vasıtası ile kar elde eden fon sağlayıcısı yatırımcılardır (Mitteness, 2012). Genel bir bakış açısından bakıldığında melek yatırımcı bireylerin aldıkları riskin oldukça yüksek olduğu ve neticede de elde edecekleri karlılık oranının da buna paralel olması beklenen bir neticedir (Coşgun, 2013) Türkiye ile birlikte

global ölçeekte melek yatırımcılar ile ilgili süreçleri destekleyen girişimcilerin işletmelere daha çekirdek oldukları süreçte katılan fon sağlayan bireyler oldukları oldukları belirgin bir özelliktir (Akpınar, 2009). Melek yatırım süreçlerinin mali desteğe en çok ihtiyaç duyulan aşamalardan birisi olan ilk başlangıç aşamalarında sapladığı destek projelerin başarısının lokomotifidir (Atsan ve Erdoğan, 2015). Projenin ilk süreçlerinde mali kaynak bulamayan ve projeyi ilerletmekte zorluklar yaşayan girişimcilere verilen bu destek adeta bir can suyu vazifesi görmektedir (Özdoğan, 2001; Küçük, 2014).

Melek yatırımcıların en etkin oldukları ülkenin ABD olduğu bilinmektedir. Türkiye’de ise melek yatırımcılık ile ilgili sürecin Bireysel Katılım Sermayesi Kanunu’nun hayata geçmesi neticesinde oldukça yaygınlaştığı görülmektedir. (Aracıoğlu vd., 2016: 66). Melek yatırım süreçlerinin kapsadığı süreçlerde melek yatırımcıların riski olduğu gibi üstlendikleri bir süreci yönetmek mecburiyetinde oldukları açıktır (Er vd., 2015: 39). Dünyada faal olan melek yatırımcıların desteklemeye ve katılmaya kara verdikleri girişimin beraberinde sahip oldukları ağ yapılarından tecrübelerine ve konu ile ilgili bilgilerine kadar her türlü katkıyı sağlamaları sürecin başarı ile nihayete ermesi açısından önem teşkil etmektedir (Uluyol, 2008: 49).

Tablo 1. Ülkeler İtibari İle Melek Yatırım Tutarları

ÜLKE	YATIRIM TUTARI (EURO)
İngiltere	63.671.988
Fransa	26.000.000
İsviçre	13.500.000
İsveç	12.500.000
İtalya	11.800.000
Finlandiya	10.395.500
Belçika	7.070.075
Almanya	6.598.000
Hollanda	3.950.000
İspanya	2.285.000
Avusturya	1.800.000
İrlanda	550.000

Kaynak: EBAN, “ Business Angel Networks, Add-On Services, Compendium Of Practices Across Europe“ European Business Angel Networks, 2006; Kaynak: Perktas ve Uçar, 2015).

Tablo 1 de görüldüğü üzere ülkelerin melek yatırımlar konusundaki İngiltere, Fransa ve İsviçre’nin bu hususta oldukça büyük yatırımlar yaptıkları neticesinde de karşılığını ekonomik büyüme ve gelişme olarak aldıkları görülmektedir.

2.1.8.Franchising yöntemi ile finans sağlanması

Franchising süreçlerinin kullanılması ile anılan bölge veya alanda bilinir konumdaki bir firmanın bu avantajını imzalayacağı karşılıklı bir kontrat ile birlikte başka bir firmaya da bu avantajından yararlanabilmesi için verdiği bir hak olarak karşımıza çıkmaktadır. Sözleşme kullanılmak sureti ile başka firmalar ile karşılıklı kazanç üzerine yürütülen bir iş şeklidir. Burada temelde bakılacak olursa alınan bu hakkın bir

girişimcilik sürecinden ziyade bu yöntem kutlanılarak karşılıklı kazanç esasına göre büyüyen işletme yapılarından bahsetmek mümkün olabilecektir. Bu sistem sayesinde başarılı bir girişim projesi veya iş fikrinin daha hızlı ve daha az maliyete katlanmak sureti ile büyümesi söz konusu olabilecektir (International Franchise Association, 2011).

2.1.9 Kitle fonlama yöntemi

Bu fonlama sürecinde girişimci veya proje sahibi daha malın üretim süreçleri öncesinde kendisine destek sağlayacağını düşündüğü kitleler bir sözleşme yaparak gereksinin duydukları fonun sağlanması ve üretecekleri mala olacak muhtemel talebi de tespit edebilecekleri önemli bir bilgiye de sahip olmuş olacaktırlar (Ellman ve Hurkens, 2019).

Kitlesele boyuttaki fonlama süreçleri ürünü arz edenler ile talep edenler arasındaki bilgiye ulaşmada istenilen seviyede olunmadığı ortamlarda girişimci yönüyle son derece etkin bir fon sağlama yöntemidir. Pazarda bulunan diğer rakiplerine göre farklılaşmış ürün ve hizmet üreten işletmelerin bir başarı payesi şeklinde kitlesele fonlama süreçlerini benimsemesi başarılı bir neticeye ulaşmayı mümkün kılacaktır (Miglo ve Miglo, 2019). Bu tip fonlamalar projeyi hazırlayan bireyler ile fonlayıcıları bir araya getiren bir süreci kapsamaktadır (Valanciene ve Jegeleviciute, 2013). Öncelikle girişimci olan fikri veya ürünü tasarlayan kişiler fonlamayı mümkün kılmak için aracısız doğrudan pazarda yer alan fon sağlayıcılara ulaşmakta ve tam manada girişim ile ilgilenen fon sağlayıcı kitleye ulaşmış olmaktadır (Ordanini vd., 2011).

2.1.10 Devlet destekleri ile ihtiyaç duyulan finansmana ulaşılması

Devlet desteklerinin girişimcilerin fon ihtiyacının karşılanmasında Ar-Ge merkezleri teşvikleri , teknopark yapılanmaları için verilen destekler olan vergi istisnaları ve

teşvikleri söz konusudur. Yatırım teşvik sistemleri, bölgesel destekler, proje bazlı teşvikler, stratejik yatırım teşvikleri, SanTez destekleri, TÜBİTAK destekleri, ileri girişim destek programları TEYDEP destekleri , İş Planı Ödülü Destek Programları şeklinde destek programları ile girişimciler desteklenmektedir.

3. Teknokentler

Teknokent, teknopark, teknopolis, araştırma parkları, bilim parkları gibi her memlekete göre farklı şekilde tanımlanan veya daha doğrusu yasada verilen ismi ile teknoloji geliştirme bölgelerinin (TGB) dünyada 70 yıla varan tarihi bir süreçten geçerek günümüze gelmiştir. Dünya örneği olarak ilk teknokent olarak ifade edilen ABD’de San Francisco kentinde bulunan Stanford Araştırma Parkı dünyada bilinen ismi ile silikon vadisi en bilinen örneklerden ve en başarılı küme yapılarından birisidir (Castells ve Hall, 1994). Bu merkezin çok kısa süre içerisinde büyük başarıya ulaşması ve dünyada bilinir hale gelmesi neticesinde ABD’nin diğer eyaletlerinde de bilim parklarının kurulmasının kümelenme yapılarının artmasına sebebiyet vermiştir (Annerstedt, 2006). Dünyada ve Avrupa coğrafyasında çok sayıda teknokent faaliyet göstermekte olup İngiltere, Fransa, Finlandiya , İrlanda ve İsviçre’deki merkezler son derece başarılı teknokent örnekleridir (UNCTAD, 2015: 4).

Türkiye’de için oldukça gecikmeli olarak başlanılan teknokent süreçleri araştırıldığında KOSGEB desteğinde

ve üniversite işbirlikleri ile kurulan TEKMER yapıları teknokentlerin nüvesini oluşturan yapılar olarak karşımıza çıkmıştır. Türkiye’de 1991 tarihinde kurulan ODTÜ TEKMER ve sonrasında İTÜ TEKMER yapılarını Anadolu’da Erciyes Üniversitesi TEKMER ve diğerleri izlemişlerdir. Daha sonraki dönemde 2001 yılında TBMM tarafından kabul edilen TGB kanunu ile birlikte ODTÜ Teknokent, TÜBİTAK MAM Teknokent kurulmuştur (Çilingir, 2011: 207).

Yapılan çalışmalarda teknokentlerde yürütölen Ar-Ge çalışmalarının dışarıdaki bölgelerde yapılan çalışmalara göre daha başarılı örnekler ortaya koydukları ifade edilmektedir (Omolo, 2011: 43)

1983 yılı sonrasında Türkiye’nin dünya ile entegrasyonu ve uluslararası işbirlikleri hususundaki çabalarının bir parçası olarak kümelenme merkezi konumundaki yapılar olan teknopark yapılarının oluşturulması çabalarının hız kazandığı dönem başlamıştır. Özellikle daha üst seviyede teknoloji üreten işletmelerin yaygınlaşması ve sayılarının arttırılması çabaları da bu dönem artış göstermektedir. Üniversitelerde üretilen bilginin ürüne dönüşmesi süreçlerinin önemli bir parçası olan teknoparklar ile ilgili çabaların artışı Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)’nin beşinci beş yıllık planında ülke politikasının bir parçası olarak yer almış olduğu görölmektedir (Özbay, 2000).

1990 yılı başlarında Rustan Lalkara DPT tarafından Türkiye’ye davet edilerek Ankara ve İstanbul gibi Türkiye’nin önemli üniversitelerini ile birlikte İzmir, Gebze ve Eskişehir’de saha ziyaretlerinde bulunmuş ve çeşitli bilimsel etkinliklere katılmıştır. Bu çalışmalar Birleşmiş Milletler Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Fonu (UNFSTD) ile proje bazlı olarak yürütölmüştür (Lalkara vd, 1990). Hazırlanan proje kapsamında ODTÜ ve İTÜ başta olmak üzere İzmir’de, Eskişehir’de ve TÜBİTAK MAM Araştırma Merkezi’nde bilim

parkları kurulması yönünde rapor tertip edilmiştir. Anılan bölgelerde öncelikle KOSGEB desteğinde merkezler hayata geçirilmiştir (Ergün, 2011).

Yapılan çalışmalar ve hazırlanan raporlar neticesinde dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan yasa taslağı 1995 yılı içerisinde diğer bakanlık ve paydaş kurumlar ile paylaşılmış ve görüş alınması süreci başlatılmıştı. Yasa taslağını hazırlanması sürecinde ODTÜ'nin ve TÜBİTAK MAM kurumlarının da önemli katkıları olmuştur. Yapılan istişareler ve görüşlerinde alınması neticesinde elde edilen veriler ile yapılan son değişiklikler ile birlikte 1997 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından TBMM'ne yasalaşması için gönderilmiştir. TBMM'de konuya pozitif yaklaşmış ve 26.06.2001 tarihinde 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Yasası yasalaşmıştır. 2002 yılında ise yasanın yönetmeliği Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir (Keleş, 2010).

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri yasının çıktığı dönem olan TBMM 21. Dönem Milletvekili olan Hatay Milletvekili Mehmet Dönen ilk imza sahibi olup aynı dönem Konya Milletvekili olan Emrehan Halıcı'nın yasanın hazırlanmasında katkıları olduğu bilinmektedir. Yine aynı dönem Balıkesir Milletvekili olan ve milletvekilliği sonrasında Hacettepe Teknokent Genel Müdürü olarak görev yapan İlyas Yılmazyıldız'da yasanın çıkışında rol oynamış ve TBMM Genel Kurulu'nda söz alarak yasanın çıkmasında önemli katkılar sağlamıştır (TBMM, 2001) Yasanın hazırlandığı dönemde ODTÜ Rektör Yardımcısı olan Prof.Dr. Canan Çilingir ve ODTÜ Rektörü Prof.Dr. Ahmet Süha Sevik'in yasanın hazırlanmasında Bakanlık bürokratları ile birlikte önemli katkıları olmuştu. Yasanın çıkışı sonrasında ise ODTÜ Teknokent Türkiye geneline teknoparkların yaygınlaşması hususunda diğer teknokentlere açık destek olmuş ve rehberlik yapmıştır. Bilkent Cyberpark'ta diğer teknoparkların yaygınlaşmasında destek olmuştur.

Teknoparkların 2007 yılı itibarı ile ilan edilen teknokentler incelendiğinde 27 teknoloji geliştirme bölgesinin ilan edilmiş olduğu görölmektedir.

Tablo 2: 2007 Yılı itibarı ile kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

Sıra	Adı	Bağlı olduğu kurum	Bulunduğu şehir	Durumu	Kuruluş yılı
1	ODTÜ Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Ankara	Aktif	2000
2	TÜBİTAK Marmara Teknokent	TÜBİTAK	Kocaeli	Aktif	2001
3	İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	İzmir	Aktif	2002
4	GOSB Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Sabancı Üniversitesi	Kocaeli	Aktif	2002
5	Bilkent Cyberpark (Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi)	Bilkent Üniversitesi	Ankara	Aktif	2002
6	Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hacettepe Üniversitesi	Ankara	Aktif	2003
7	İTÜ Arı Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Teknik Üniversitesi	İstanbul	Aktif	2003
8	Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Anadolu Üniversitesi	Eskişehir	Aktif	2003
9	Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Selçuk Üniversitesi	Konya	Aktif	2003
10	Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Kocaeli Üniversitesi	Kocaeli	Aktif	2003
11	Yıldız Teknik Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Yıldız Teknik Üniversitesi	İstanbul	Aktif	2003
12	İstanbul Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	İstanbul Üniversitesi	İstanbul	Aktif	2003

Sıra	Adı	Bağlı olduğu kurum	Bulunduğu şehir	Durumu	Kuruluş yılı
13	Batı Akdeniz Teknokenti Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Akdeniz Üniversitesi	Antalya	Aktif	2004
14	Erciyes Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Erciyes Üniversitesi	Kayseri	Aktif	2004
15	Trabzon Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Trabzon	Aktif	2004
16	Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Çukurova Üniversitesi	Adana	Aktif	2004
17	Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Mersin Üniversitesi	Mersin	Aktif	2005
18	Göller Bölgesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Süleyman Demirel Üniversitesi	Isparta	Aktif	2005
19	Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Uludağ Üniversitesi	Bursa	Aktif	2005
20	Erzurum Ata Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Atatürk Üniversitesi	Erzurum	Aktif	2005
21	Gaziantep Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep	Aktif	2006
22	Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Ankara Üniversitesi	Ankara	Aktif	2006
23	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Gazi Üniversitesi	Ankara	Aktif	2007
24	Fırat Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Fırat Üniversitesi	Elazığ	Aktif	2007
25	Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Pamukkale Üniversitesi	Denizli	Aktif	2007
26	Cumhuriyet Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Cumhuriyet Üniversitesi	Sivas	Aktif	2007
27	Dicle Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Dicle Üniversitesi	Diyarbakır	Aktif	2007

Kaynak: (<https://teknopark.sanayi.gov.tr/Home/TgbListesi>, 2023)

Tablo 2 de görüldüğü üzere ilk kurulan teknoloji geliştirme bölgeleri olan ODTÜ ve TÜBİTAK MAM Teknokentleri Dicle Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi izlemiştir.

Tablo 3: Teknokentlerde Faaliyet Gösteren Toplam Firma Sayısının Dağılımı

Teknokent ismi	Toplam Firma Sayısı
ODTÜ	185
Cyberpark	155
Konya	71
ARI	63
GOSB	58
İzmir	56
Erciyes	50
Kocaeli	40
Hacettepe	36
Antalya	26
MAM-TÜBİTAK	24
Eskişehir	18
Uludağ	9
Göller Bölgesi	6
Mersin	5
Erzurum	0
İstanbul TGB	0
Trabzon TGB	0
Yıldız Teknopark	0
Çukurova TGB	0
TOPLAM	802

Kaynak: (Keleş ve Tunca, 2010)

Tablo 3 te görüldüğü üzere 2007 yılı itibarı ile Türkiye’de faaliyet gösteren teknokentlerde 802 tane firmanın faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu dönemde Türkiye’de teknokentlerde önemli bir ivmelenme ve gelişim gözlemlenmektedir. Yeni kurulan ve kurulum çalışmaları

yapılan pek çok teknokentte ODTÜ Teknokentin destek ve rehberliği söz konusu olmuştur. ODTÜ Teknokent yönetimi ile birlikte Erciyes Teknopark'ta ODTÜ Teknokent ile birlikte özellikle Düzce ve Edirne'de teknokent kurulum süreçlerinde ortak hareket etmişler ve teknokent kurulması süreçlerini birlikte desteklemişlerdir.

3.1. Teknokentlerin 4691 Sayılı Yasa İle Kuruluşu Sonrası Yaşadıkları Sorunlar Ve Yeni Yasal Düzenleme İhtiyacı

Teknokentlerin 2001 yılında çıkarılan 4691 sayılı yasa ile kuruluşu sonrasında kurulan teknokentlerin zaman içinde uygulama ile birlikte yaşanan sorunları ortaya çıkmaya başlamıştır. Türkiye için henüz yeni olan bu çalışma alanında düzenleyici kuruluş olan dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın personelinin özverili gayretlerine rağmen yasanın uygulamasında yaşanan sorunlar nedeni ile 2009-2010 yılında 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün talimatı ile Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından bir rapor hazırlanmıştır. 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından Cumhurbaşkanlığı DDK'na teknokentler ile ilgili rapor hazırlanması talimatı verilmeden önce Erciyes Teknopark Genel Müdürü Dr. Ahmet Başalp tarafından teknokentlerin sorunları ile ilgili farklı tarihlerde 3 kez bilgilendirme amacı ile Sayın Cumhurbaşkanı'na arzda bulunulmuştur. Rapor 4691 Sayılı TGB Kanunu Uygulamalarının Değerlendirilmesi İle Uygulamada Ortaya Çıkan Sorunların Çözümüne İlişkin Öneri Geliştirilmesi ile ilgili çalışma raporun hazırlanması sürecinde teknokentlerin görüşleri alınması amacı ile çalıştay düzenlendi ve Erciyes Teknopark Kurucu Genel Müdürü Dr. Ahmet Başalp raporun hazırlanması sürecinde Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından çalışma ekibinde görevlendirildi.

Teknoparkların yaşadığı sorunlar ve bu sorunlara çözüm getirilmesi için TGBD kurulmadan önceki dönemde teknokent

genel müdürleri tarafından bakanlık müsteşarlığına da sık sık ziyaretler gerçekleştirilmişti. Sorunların çözümü için müsteşarlık makamının iyi niyetli çabalarına rağmen Ar-Ge Genel Müdürlüğü tarafından bir çalışma yapılmaması nedeni ile bu görüşme ve çabalardan istenilen netice 2008 ile 2010 yılları arasını kapsayan dönem için netice alınamamıştı.

Resim 1: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Yavuz Cabbar’ı makamında ziyaret (Kaynak: TGBD Etkinlik Arşivi)



Resim 1’de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Prof.Dr. Yavuz Cabbar’ ı teknopark genel müdürlerinin pek çok kez yaptıkları ziyaretlerden birisinde çekilen resim bulunmaktadır. Resimde en solda Hacettepe Teknokent Genel Müdürü İlyas Yılmazyıldız , soldan ikinci sırada ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Mustafa İhsan Kızıltaş, soldan üçüncü sırada Gazi Teknokent Genel Müdürü Hanzade Avcı Sarıççek, soldan 4.sırada Prof.Dr.Yavuz Cabbar, soldan 5. sırada Karadeniz Teknik Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü Ömer Kurnaz, soldan 6. sırada Bilknet Cyberpark Genel Müdürü, soldan 7. sırada Bilkent Cyberpark hukuk

müşavir Av.Arzu Sarıyar ve en sağda ise Erciyes Teknopark Genel Müdürü Ahmet Başalp yer almaktadır. Müsteşar Yardımcısı Prof.Dr. Yavuz Cabbar'ın son derece iyi niyetli gayretlerine rağmen o dönem yasa taslağı ile ilgili Bakanlık tarafından çalışma yapılması hususunda Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü tarafından yasanın bir an önce çıkmasına dönük çalışma yapılmadığı için istenilen netice alınamamıştır. Prof. Dr. Yavuz Cabbar'ın daha sonra yasanın TBMM'ne ve TBMM Komisyonuna gönderilmesi ve çıkışı döneminde son derece pozitif katkıları olmuştur.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı Ali Boğa ile Dr. Ahmet Başalp, Ömer Kurnaz ve Mustafa İhsan Kızıldaş'ın katılımı ile defalarca yapılan görüşmelerde de yine aynı şekilde gelişmeler yaşanmıştı. Sayın Müsteşar daha sonra Muğla Milletvekili olduğu dönem içerisinde teknoparklara olan desteğini devam ettirmişti.

Resim 2. Cumhurbaşkanlığı DDK tarafından düzenlenen çalıştay etkinliği sonrası Katılımcılar ile birlikte yapılan organizasyondan resim (Kaynak: TGBD Etkinlik Arşivi)



şekil 2’de Cumhurbaşkanlığı DDK Kurul Üyesi İsmail Hakkı Sayın, DDK uzmanı Mustafa Adıgüzel, Sanayi Ar-Ge Daire Başkanı Hasan Okçu ile birlikte Mersin Teknopak Genel Müdürü Özgür Durmaz, Bilkent Cyberpark’tan Av.Arzu Sarıyar, ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Mustafa İhsan Kızıldaş, Erciyes Teknopark Genel Müdürü Dr.Ahmet Başalp ve İTİ ARI Teknokent Genel Müdürü’nün katıldığı organizasyondan bir resim yer almaktadır. Uzun süren çalışmanın neticesinde çalışma ile sonuçları ile ilgili ortak bir istişare yapılmıştı.

Hazırlanan rapor neticesinde özellikle teknokentlerin yapılaşma hususunda ve kurulacak altyapı ile ilgili alına inşaat ve iskân ruhsatları hususunda tüm teknokentlerin sorunlar yaşadığı, muafiyetlerin, vergisel avantajların süresinin uzatılması, bölgede geçirilen süreler ile ilgili yaşanan sorunlar ve teknokentlerde kamu görevlilerinin görevlendirilmeleri hususları ile ilgili ortak sorunların giderilmesi konuları ortak konular olarak ön plana çıktığı görüldü. Rapor ilgili tüm kurum ve kuruluşlara da aynı dönemde gönderildi (DDK, 2009).Özellikle DDK Üyesi olan İsmail Hakkı Sayın’ın teknokentlerin sorunlarının çözümüne dönük çok önemli katkılarının olduğunu ve hazırlanan rapor esnasındaki yoğun çalışması son derece önemlidir. 6170 sayılı TGB Ek yasasının çıkışı sonrası TGBD adına Mustafa İhsan Kızıldaş, Ahmet Başalp ve Ömer Kurnaz tarafından Sayın İsmail Hakkı Sayın’a teşekkür edilmiş ve plaket verilmiştir.

2006 yılında TOBB bünyesinde kurulan TOBB Teknoloji ve Teknoparklar Meclisi teknokentlerin çatı kuruluşu görevini görmekte idi ve teknokentlerin bir araya geldikleri sorunlarının görüşüldüğü bir platform konumunda bulunuyordu. Cumhurbaşkanlığı DDK tarafından hazırlanan raporda yer alan hususlar ve teknokentlerin yönetici şirketleri tarafından dile getirilen sorunların çözümü için 4691 Sayılı TGB kanununda yasal düzenlemelere ek yeni bir yasanın

gerekliliği ve zarureti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın teknoloji geliştirme bölgeleri ile ilgili süreçlerini takip eden Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü ile de paylaşılmıştı ve bu konuda Bakanlığın düzenleme yapması talepleri iletilmişti. İşin adeta mutfağında yer alan ekip olan dönemin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü TGB'lerden sorumlu Daire Başkanı Hasan Okçu, Şube Müdürü Meral Durgut, Atilla Uzunlu, Genel Müdür Yardımcısı İrfan Şenozan'ın, Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Demiröz, Daire Başkanı Recep Uzungil ve genel müdürlükteki burada ismini zikredemediğimiz pek çok bürokratin olumlu görüşüne rağmen dönemin Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürü Ziya Karabulut tarafından yasal düzenleme yapılmasına karşı çıktı ve Bakanlığın bu konuda görüşünün olumsuz olduğu yönünde TGB yönetici şirketlerinin yöneticilerine Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürü tarafından bilgi verildi.

2010 yılı boyunca TOBB çatısı altında yer alan Teknoloji ve Teknoparklar Sektör Meclisi çatısı altında yasal düzenleme yolları için çözüm bulunmaya çalışıldı. TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu teknoparklara her platformda destek olmuştur. Ancak TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu'nun iyi niyetle teknokentlere olan desteğine rağmen TOBB Sektör Meclislerinden sorumlu TOBB yönetim kurulu üyeleri tarafından Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü'nün yasa değişikliği ile ilgili olumsuz görüşü olduğu bu nedenle TOBB'nin münferit olarak yeni bir yasal düzenleme için girişimde bulunmasının doğru olamayacağı sektör meclisi üyesi teknokent yöneticileri ile 2010 yılı içinde paylaşıldı.

ODTÜ Teknokent'in kuruluşunda görev yapan ve teknokentlerin gelişimi için önemli katkılar sunan kurucu Genel Müdür Uğur Yüksel tarafından Erciyes Teknopark kurucu Genel Müdürü Dr.Ahmet Başalp'e teknokentlerin sivil toplum kuruluşu olarak bir dernek statüsünde çatı kuruluşu

sahip olmasının sağlayacağı avantajlar dile getirilmişti. ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Uğur Yüksel dernek statüsündeki böylesi bir yapılanma konusunda denetleyici ve düzenleyici rol oynayan teknokentlerin bağlı oldukları dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın karşı tutuma sahip olduğunu bu hususta çalışma yapılması gerektiğini de ifade etmiştir. Teknokentler için önemli katkılarda bulunan Uğur Yüksel’in görevden ayrılması sonrasında ODTÜ Teknokent Genel Müdürü olan Mustafa İhsan Kızıldaş ile Erciyes Teknopark Kurucu Genel Müdürü Dr. Ahmet Başalp yaptıkları görüşmede yeni bir yasal düzenleme için Bakanlık ve Hükümet Yetkilileri katında girişimde bulunulması için Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği ismi altında bir sivil toplum kuruluşunun kurmanın en doğru çözüm olacağı düşüncesi ile 2010 yılında dernek ile ilgili ilk somut çalışmaları yapmaya başlamışlardı. Mustafa İhsan Kızıldaş ve Dr. Ahmet Başalp’in teknokentleri bir dernek çatısı altında birleştirme düşüncesine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürü Ziya Karabulut son derece olumsuz yaklaştı, derneğin gereksiz olduğunu ifade etti ve derneğin kurulmaması yönünde teknokent yöneticilerine telkinlerde bulundu. Bu yöndeki telkinlere rağmen teknokent yöneticileri bir araya gelerek Ankara’da ODTÜ Teknokent’te toplantı ve yasal mevzuat değişikliği ile ilgili öneriler içeren çalışma yapmaya devam ettiler. Bu çalışmalara ODTÜ Teknokent Genel Müdürü ve Trakya Teknopark Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa İhsan Kızıldaş, Erciyes Teknopark Genel Müdürü ve Trakya Teknopark Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Vekili Dr. Ahmet Başalp, Gazi Teknokent Genel Müdürü Hanzade Sarıççek, Karadeniz Teknik Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü Ömer Kurnaz, Fırat Teknokent Genel Müdürü Erhan Akın, Mersin Teknoapark Genel Müdürü Özgür Durmaz, Antalya Teknokent Genel Müdürü ve İstanbul Üniversitesi Kurucu Genel Müdürü Dr.İsmail Kasap, Eskişehir ATAP Teknokent Genel Müdürü Emekli

Tüm General Dr. Fazıl Aydınmakina, Bilkent Cyberpark Genel Müdürü, Bilkent Cyberpark Teknokent Avukatı Arzu Sarıyar, Konya Selçuk Teknokent Yönetim Kurulu Başkanı ve Kurucu Genel Müdürü Prof.Dr.Fatih Botsalı, İTÜ Arı Teknokent Genel Müdürü, Boğaziçi Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü Fatih İlkuş, Sakarya Teknokent Genel Müdürü Tunahan Kırktepeli, Düzce Teknopark Genel Müdürü Serkan Subaşı, Isparta Göller Bölgesi Genel Müdürü Prof.Dr. Serdal Terzi, Pamukkale Teknokent Genel Müdürü Prof.Dr. Soner Haldenbilen, Kocaeli Teknokent Genel Müdürü Ertuğrul Akalın, Samsun Teknokent Genel Müdürü Cavit Çakar, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Genel Müdürü Dr.Muzaffer Sipahioğlu, GOSB Teknokent Genel Müdürü Dr.Emre Aksan katıldılar ve katkı sundular.

2010 yılında 15 teknokentin bir araya gelmesi ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluşunda başından sürecin başından itibaren birlikte hareket eden ilk yönetim Kurulu Başkanı Mustafa İhsan Kızıлтаş ve Yönetim Kurulu Başkan Vekili’de Dr. Ahmet Başalp olmuştur.

Dr. Ahmet Başalp 11. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül ile diğer teknokentleri de temsilen 2010 yılında yaptığı görüşmede teknokentlerin yaşadığı sorunları ve 4691 Sayılı TGB yasal düzenlemede yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini arz etti. Sonrasında Ankara Milletvekili Adalet ve Kalkınma Partisi Ar-Ge’den sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Reha Denemeç ile Dr. Ahmet Başalp ve Mustafa İhsan Kızıлтаş’ın katılımı ile toplantı yapıldı. Ankara Milletvekili ve Genel Başkan Yardımcısı Reha Denemeç teknoparklara çok büyük destek verdi yasal düzenleme için izlenmesi gereken yol ve yapılması gerekenleri yapılan toplantılarda anlattı. 2011 yılının seçim yılı olduğunu her bir yasanın TBMM’de çıkarılması için belirli bir takvim ve süre gerektiğini bu hususta elinden geleni yapacağını ancak diğer partiler ile de bu hususta görüşme yapılması gerektiğini ifade ettiler. Bu

görüşme sonrası dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın danışmanı olan Sayın Sümeyye Erdoğan ile önce Kayseri’de Dr. Ahmet Başalp Kayseri’de bir görüşme yaptı. Sonrasında ODTÜ Teknoknet Genel Müdürü Mustafa İhsan Kızıltaş ve Erciyes Teknopark Genel Müdürü Dr. Ahmet Başalp Ankara’da bir toplantı yaptılar. Teknokentlerin yaşadığı sorunlar ve çözüm önerilerimiz ile yakından ilgilenen Sümeyye Erdoğan Bayraktar durumu Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ileteceğini ifade ettiler. Bu görüşmenin hemen akabinde dönemin Başbakanı’nın talimatı ile Başbakanlık Özel Kalem Müdürü Büyükelçi Prof.Dr.Hasan Doğan’ın koordinasyonunda dönemin Maliye Bakanlığı Müsteşarı Naci Ağbal ile Dr. Ahmet Başalp, Mustafa İhsan Kızıltaş, Ömer Kurnaz, Hanzade Sarıççek ve Av.Arzu Sarıyar’ın katılımı ile Maliye Bakanlığı’nda bir toplantı yapıldı ve toplantıda hazırlanan rapor ve öneriler müsteşarlık makamına arz edildi. Müsteşar Naci Ağbal’ın ve dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in teknoparkların sorunlarının çözülmesi hususun da son derece önemli katkıları olmuş ve tüm görüşmelerde pozitif yaklaşım göstermişlerdi. Dr. Ahmet Başalp, Mustafa İhsan Kızıltaş ve Ömer Kurnaz’ın katılımı ile Trabzon Milletvekili ve Sağlık Komisyonu Başkanı Prof.Dr. Cevdet Erdöl’e durum arz edildi. Prof.Dr. Cevdet Erdöl’ün hem TBMM’de hem de diğer çalışmalarda teknoparkların sorunlarının çözümü konusunda iyi niyetli ve pozitif yönde önemli katkıları olmuştur. Yine Kayseri Milletvekili ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş ile yapılan görüşmede yapılan çalışmalar ile ilgili bilgi arz edildi. Sayın Mustafa Elitaş’ın vasıtası ile dönemin Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün ile görüşme yapıp teknokentlerin yaptığı çalışma arz edildi. Ankara Milletvekili Reha Denemeç’in desteği ve katkıları ile 2011 yılında İstanbul’da yapılan Ar-Ge Merkezleri ile ilgili zirve sonrasında zirvenin yapıldığı otelde dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Dr. Ahmet Başalp yaptığı

görüşmede teknokentlerin yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili raporun arz edilmesi ile birlikte yasal düzenleme ile ilgili süreç hızlandı. Burada yürütülen çalışmalarda sonraki dönem Ankara Milletvekili olan Mücahit Aslan'ında önemli katkıları olmuştur.

Ankara Milletvekili Reha Denemeç 2011 yılında Dr. Ahmet Başalp ve Mustafa İhsan Kızıлтаş'a yasanın meclise geldiğinde seçime çok kısa bir süre kaldığını yasama süreçlerinin ve yasama ile ilgili planlamanın arasında TGB ile ilgili böylesine bir yasanı çıkarılabilmesi için TBMM'de grubu bulunan diğer partiler ile görüşmeler yapmamızı ve diğer grubu olan partilerinde yasaya destek vermeleri durumunda yasa taslağının genel kurul gündemine gelebileceğini ilettiler. TBMM'de grubu bulunan partilerden Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği adına randevuların alınması süreci de Sayın Reha Denemeç'in koordinasyonunda ve desteği ile yapıldı. Bunun üzerine TBMM'de grubu buluna partilerden Dönemin Ana Muhalefet Partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Kemal Kılıçtaoğlu ile TBMM çatısı altında Mustafa İhsan Kızıлтаş, Dr. Ahmet Başalp, Ömer Kurnaz, Hanzade Sarıçiçek, Av.Arzu Sarıyer, Bilkent Cyberpark Genel Müdürü görüşme yaptı ve CHP'nin yasa tasarısı ile ilgili destek verecekleri parti adına kendilerine ifade edildi. Dönemin Kütahya Milletvekili Prof.Dr. Alim Işık tarafından Dr. Ahmet Başalp, Ömer Kurnaz ve Mustafa İhsan Kızıлтаş TBMM'de misafir edildi ve teknoparklar için kendisinin ve partisi MHP'nin her türlü desteği vereceği ifade edildi. Dönemin Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Dr. Oktay Vural ile TBMM'de Dr. Ahmet Başalp, Mustafa İhsan Kızıлтаş, Ömer Kurnaz, Özgür Durmaz ve Hanzade Sarıçiçek görüşme yaptılar ve MHP'nin yasa tasarısının genel kurula gelmesi durumunda tasarıya tam destek vereceklerini ifade ettiler. Dönemin TBMM'de grubu ola HDP partisi grubu adına HDP milletvekili ile Diyarbakır Dicle Teknokent

Genel Müdürü, Mustafa İhsan Kızıldaş, Ömer Kurnaz ve Dr. Ahmet Başalp tarafından yapılan görüşmede partilerinin yasa tasarısını genel kurula gelmesi durumunda destekleneceği yönünde görüş bildirildi. Ankara Milletvekili Reha Denemeç ve Başbakanlık tarafından yapılan yönlendirme ile Dr. Ahmet Başalp ve Mustafa İhsan Kızıldaş TBMM’de Sanayi Komisyonu toplantısına katıldılar ve gelen soruları Bakanlık yetkilileri ile birlikte cevapladılar. Yaşanılan bu süreçler neticesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü makamı da yasa sürecini desteklemeye başladılar. Ankara Milletvekili ve AK Parti Ar-Ge den sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Reha Denemeç’in bilgilendirmeleri ve 23.02.2011 tarihinde 6170 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ilgili TBMM Genel Kurulu’ndaki görüşmelere hükümet adına katılan Sakarya Milletvekili Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Yrd.Doç.Dr.Hasan Ali Çelik, Bingöl Milletvekili ve Kalkınmadan Sorumlu Devlet Bakanı Dr.Cevdet Yılmaz Bakanlık adına müteşar ve genel müdür katılmıştı. Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül ile dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın talimatları ile Dr. Ahmet Başalp ve Mustafa İhsan Kızıldaş’ta yasa tasarısının TBMM Genel Kurulu’ndaki görüşmelere Komisyonu Başkanı Yrd.Doç.Dr.Hasan Ali Çelik ve Devlet Bakanı Dr. Cevdet Yılmaz’ın hemen arkasında yer alarak katılmıştır. Yürütölen yoğun çalışmalar meyvesini vermiş ve 6170 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun TBMM’de oybirliği ile geçmiş ve Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanarak resmi gazetede yayınlamış ve yürürlöğe girmiştir.

Resim 3: 6170 Sayılı TGB Yasasına Ek Yapılması ile ilgili yasa tasarısının TBMM genel Kurulunda görüşülmesi esnasında alınan resim. (Kaynak: TGBD Etkinlik Arşivi)



Resim 3'te görüldüğü üzere 6170 Sayılı TGB Yasasına Ek Yapılması ile ilgili yasa tasarısının TBMM genel Kurulunda görüşülmesi esnasında alınan resim Yasa tasarısı ile ilgili verilen değişiklik önerilerinin bile iktidar partisi ile muhalefet partisi tarafından aynı maddeler şeklin de verilmesi de yürütülen çalışmanın başarılı olduğunu bir kez daha göstermişti.

Resim 4: 6170 Sayılı TGB Yasasına Ek Yapılması ile ilgili yasa tasarısının TBMM genel Kurulunda görüşülmesi esnasında alınan resim. (Kaynak: TGBD Etkinlik Arşivi)



Resim 4’te 6170 Sayılı TGB Yasasına Ek Yapılması ile ilgili yasa tasarısının TBMM genel Kurulunda görüşülmesi esnasında alınan resimde Bakanlık Müsteşarı ile birlikte hükümet adına Komisyon Başkanı Yrd.Doç.Dr.Hasan Ali Çelik ve Devlet Bakanı Dr. Cevdet Yılmaz’ın yanısıra Bakanlık Müsteşarı ile birlikte Dr Ahmet Başalp ve Mustafa İhsan Kızıldağ değişiklik önermeleri ile ilgili bilgilendirmelerde dahil olmak üzere tüm süreçte aktif olarak yer almışlardır.

Resim 5: AK Parti Ar-Ge'den sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Reha Denemeç'e makamında ziyaret. (Kaynak TGBD Resim Arşivi)



Resim 5’te görüldüğü üzere Ankara Milletvekili Reha Denemeç’e dernek adına 6170 Sayılı Yasanın çıkışı ile ilgili büyük katkılarından dolayı teşekkür edilmesi ve plaket takdimi yapılmıştır. En solda Bilkent Cyberpark Hukuk müşaviri Av. Arzu Sarıyar, soldan ikinci sırada Gazi Teknoknet Genel Müdürü Hanzade Avcı Sarıçiçek, soldan üçüncü sırada Ankara Milletvekili Reha Denemeç ve en sağda Erciyes Teknopark Genel Müdürü Ahmet Başalp yer almaktadır. Ankara Milletvekili Sayın Reha Denemeç’in 6170 sayılı yasanın TBMM’den geçmesi ve öncesindeki tüm süreçlerde çok önemli katkılarının olduğu bilinmektedir. Yasanın TBMM’nin seçime gittiği o sıkışık dönem çıkabilmesi için yol haritasını hazırlayarak tüm süreci yönlendirmesi ile Türkiye’de bulunan tüm teknoparklara çok büyük katkı sağlamıştır.

Resim 6: AK Parti Ar-Ge’den sorunlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Reha Denemeç’e makamında ziyaret. (Kaynak TGBD Resim Arşivi)



Resim 6’da AK Parti Ar-Ge’den sorunlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Reha Denemeç’in kendisine TGBD tarafından büyük katkılarından dolayı verilen plaket ile birlikte dernek yönetimi ile çektiği resim görölmektedir.

Resim 7: Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün'ün makamında ziyaret edilmesi esnasında çekilen resim.(Kaynak TGBD Resim Arşivi).



Resim 7’de Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün’ün makamında ziyaret edilmesi esnasında çekilen resim görülmektedir. En soldan sağa doğru Bilkent Cyberpark Genel Müdürü, Hanzade Avcı Sarıççek, Dr. Ahmet Başalp, Müsteşar Yardımcısı Prof.Dr. Yavuz Cabbar, Bakan Nihat Ergün, Mustafa İhsan Kızıltaş, Ömer Kurnaz, İlyas Yılmazyıldız, Arzu Sarıyar ziyarette hazır bulundular ve Sayın Bakana TGBD adına TGBD Başkanı Mustafa İhsan Kızıltaş tarafından plaket verildi.

Resim 8: AK Parti TBMM Grup Başkan Vekili ve Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a plaket verilmesi.



Resim 8’de görüldüğü üzere TBMM AK Parti Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a makamında TGBD adına yapılan teşekkür ziyaretinde bulunuldu. En soldan sağı doğru Ömer kurnaz, Mustafa İhsan Kızıldaş, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Dr. Ahmet Başalp resimde yer almaktadır. Dernek bakanı Mustafa İhsan Kızıldaş tarafından dernek adına plaket takdim edilmiştir. Sayın Milletvekili’nde teknopark yasası süresi ve sonrasında teknoparkların gelişimine önemli katkıları olmuştur.

Bakanlık adına Sayın Ali Boğı, Sayın Prof.Dr.Yavuz Cabbar, Sayın Hasan Okçu, Sayın Meral Durgut, Sayın İrfan şenozan, Sayın Yusuf Demiröz, Sayın Recep Uzungil, Sayın Dilek Gençgil ve Sayın Mustafa Aydoğıdu’ya teknoparklara olan katkılarından dolayı ziyarette bulunuldu ve teşekkür edildimişti.

Yasanın son dönemdeki TBMM’den çıkış aşamasında Sayın Bakan, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı’nın talimatları ve TBMM’de oluşan konsensüs sonrası yasaya destek verilmesi ile yoğun çalışma yapılması süreci içinde dönemin Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürü Ziya Karabulut’a dernek yönetimi tarafından nezaket ziyaretinde bulunulmuştu.

Bu yasal düzenleme sayesinde teknokentlerin bölge belediyeleri ile sorunlar yaşadığı inşaat ruhsatı ve iskân gibi izinlerinin Bakanlık tarafından yürütülmesi, muafiyetlerin uzatılması Sayıştay Denetimi gibi önemli başlıklar yasalaşmıştır. TGB yasasında yapılan değişiklik ve yürütülen çalışmalar birlikte çalışıldığının da neler yapılabileceğinin göstergesidir.

Yürütülen çalışmalara özellikle TBMM’de yürütülen lobi faaliyetleri ile ziyaretlere ODTÜ Teknokent Genel Müdürü Mustafa İhsan Kızıлтаş, Erciyes Teknopark Genel Müdürü Dr. Ahmet Başalp, Trabzon Teknokent Genel Müdürü Ömer Kurnaz, Gazi Teknopark Genel Müdürü Hanzade Avcı Sarıççek ve Bilkent Cyberpark Yönetimi’nin son derece aktif katılım yaptığı ve büyük çaba harcadıkları bilinmektedir. Yukarıda isimleri zikredilen diğer teknokent yöneticileri de çalışmalara katkı sağlamışlar ve yasa çalışmaları sırasında katkılar sağlamışlardır.

Resim 9: TGBD Genişletilmiş Bölge Yöneticileri toplantısından resim (TGBD Resim Arşivi).



Resim 10: TGBD Genişletilmiş Bölge Yöneticileri toplantısından resim (TGBD Resim Arşivi).



Resim 9 ve resim 10’da 18 Mayıs 2012 ‘de Yıldız Teknokent’te yapılan ve Yıldız Teknopark Genel Müdürü Hüseyin Yolaç’ın ev sahipliği yaptığı toplantıdan kareler yer almaktadır. Bu toplantılarda yasal düzenleme sonrası yönetmelik çalışmaları ve teknoaprkların ortak sorunlarına ilişkin istişare toplantısı yapılmıştır.

Resim 11: 12. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a TGB ile ilgili bilgi arz edilmesi.



Resim 12: 12. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a TGB ile ilgili bilgi arz edilmesi.



Resim 11 ve 12’de en soldan sağa doğru dönemin Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Dr. Ahmet Başalp, Avrupa Parlamentosu Lobbyist Yıldırım Bakır, 12. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan yer almaktadır. Dr.Ahmet Başalp tarafından Sayın Cumhurbaşkanı’na teknoparklara olan katkılarından dolayı teşekkür edilmiş Sayın Cumhurbaşkanı’na TGB ile ilgili ve diğer teknik konular ile ilgili bilgi arz edilmiştir.

Resim 13: Ankara Milletvekili Mücahit Aslan'a teknoparklara olan katkılarından dolayı teşekkür edilmesi.



Resim 13'te görüldüğü üzere Ankara Milletvekili Mücahit Aslan'a teknoparklara olan katkılarından dolayı TGBD adına Dr Ahmet Başalp tarafından teşekkür edilmiştir. Ankara Milletvekili Mücahit Aslan 6170 sayılı yasanın TBMM gündemine gelmesi ve yasalaşması esnasında katkıda bulunmuştur. Başbakanlık ile yapılan görüşmelerde ve alınan randevularda dahil olmak üzere TGBD'ne önemli katkılarda bulunmuştur.

11. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün TGBD'ne ve tüm Türkiye'deki teknoparkların gelişimi için yapılan çalışmalara çok önemli katkıları olmuştur. Yasanın çıktığı dönemdeki tüm çalışmalarda yazar şair Abdullah Satoğlu büyük katkı vermiştir. Erciyes Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Erciyes teknopark kurucu Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Vek. Prof.Dr. Şenol Kartal'ın da fikir ve yönlendirmeleri ile

dernek kurucularından Dr. Ahmet Başalp’e mentörlük yapmış ve önemli katkıları olmuştur.

TGBD kurulması sürecinde yönetiminde kişisel menfaatlerin ve makam beklentilerinin uzağında tüm Türkiye’deki teknokentlerin sorunlarının çözülmesi ve işbirliği esas alınarak bir yönetim süreci işletilmiştir. Dernek yönetim kurulu başkanı istişare ile belirlenmiş özellikle Bakanlık ve ilgili bürokrasinin merkezi olan Ankara’da anında müdahale ve ulaşım kolaylığı faktörleri dikkate alınarak Ankara ilinde yer alan teknokent yöneticilerinin ve üyelerin tüm teknokentlerin ortak hedeflerine ulaşılması düşünülerek yönetim kurulu başkanı olması yönünde hep birlikte kararlar verilmiştir. Bu sürecin dernek yönetiminde 2023 yılı sonrası farklı bir mecraya doğru sapma gösterdiği derneğin ilk kurucuları tarafından ifade edilmektedir. Türkiye’de kurumsal sürecin işleyişinde etik ilkelerin temel alınarak kişisel beklentiler ve makam beklentileri dışında sürecin daha kişilere makam sağlanması olarak değil hizmet odaklı olarak sürdürülmesi tüm teknokentlerin gelişimine de önemli katkı sağlayacaktır.

4 Sonuç

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkelerin gelişmelerinde inovasyon ve girişimcilik ile birlikte bilim ve teknolojinin çok önemli olduğu tüm milletler tarafından bilinmektedir. Yoğun rekabet koşullarında bilimin ve teknolojinin öncülüğünde girişimcilerin önlerinin açılması onların ihtiyaç duydukları alanlarda desteklenmesi ve başarılı yenilikçi ürünler ile birlikte dünya pazarlarında kendilerine yer bulabilmeleri başarının yegâne yoludur. Girişimcilerin ihtiyaç duydukları destek mekanizmalarının başarılı ve doğru bir şekilde uygulanması, finansman ihtiyaçlarının doğru yönetmeler kullanılmak sureti ile karşılanması yeni girişimlerin ve inovatif ürünlerin gecikme olmaksızın pazarla buluşturulması ülkelerin dış ticaret dengeleri ile birlikte döviz ikamesi ürünlerin üretimi ile birlikte ekonomik istikrar ve başarıya giden yolu açacaktır.

Girişim ve inovasyonun kümelenme merkezlerinde başarı ile uygulandıkları açık inovasyon konseptinde bölge içerisinde oluşan sinerji ve işbirliklerinin katkıları ile birlikte pek çok başarılı uygulama görünür hale gelmiştir. Özellikle kümelenme merkezi olan teknokentlerdeki üniversite desteklerinin, bilimsel ve teknik altyapının özlenen inovasyon ve girişimcilik ekosisteminin oluşması süreçlerinde son derece başarılı birer

uygulama olarak karşımıza çıkacağı aşıkardır. Teknokent yapılanmalarının sağladığı sinerji ortamı ve başarılı proje örnekleri için gerekli fonların bulunmasındaki sağladığı kolaylıklar ile birlikte üniversitedeki bilgi birikiminden faydalanma olanaklarının girişimcilik ekosistemi üzerinde olumlu etkileri görölmektedir. Stratejik yatırım alanları olan savunma alanları dahil olmak üzere yüksek teknoloji ürünü projelerin hayata geçirilmesinde kümelenme merkezlerinin son derece başarılı bir süreç yönetimine sahip olduğu başarı örneklerinden anlaşılmaktadır. Teknokentlerden yapılan 14 milyar dolara varan yüksek teknoloji ürünü ihracat başarısında kümelenme merkezi olan teknokentlerin ve üniversitelerin önemli katkıları söz konusudur. Teknokentlerin ve girişimcilik kültürünün gelişmesi, girişimcilerin ihtiyaç duyduğu fonlara ulaşmasının kolaylaşması için üniversitelerin ve araştırma merkezlerin daha profesyonel bir şekilde yönetilmesi, girişimcilik ve inovasyon kültürünün oluşmasında da genç nesillere daha eğitimlerinin ilk dönemlerinden başlayarak yenilikçilik kültürü ve ekosisteminin aşılmasının faydalı olacağı aşıkardır.

Girişimcilik ve inovasyonun Türkiye’deki kümelenme merkezi teknoloji geliştirme merkezleri bir diğer ismi ile de teknokentlerdir. Teknoloji Geliştirme bölgeleri Genel Müdürleri’nin ortak çalışmaları ve gayretlerinin sivil toplum kuruluğu çatısı altında birleşmesi sonucu Türkiye için çok önemli katma değerler üreten teknoloji geliştirme bölgelerinin gelişmesine ve sorunlarının özölmesine olan katkıları dikkate alındığında ne kadar önemli olduğu görölmektedir. Bireysel gayretler yerine toplu olarak hareket edilmesi ve işbirliği ile beraberinde başarıyı getirmektedir.

Kaynakça

- Abouzeedan, A. (2011). SME Performance and Its Relationship to Innovation, Linköping University Electronic Press , Linköping Studies in Science and Technology, Dissertation No. 1364, ISBN: 978-91-7393-219-6, ISSN: 0345-7524, Linköpings universitet, SE-581 83 Linköping, Sweden.
- Akalın, İ ve Bayraktaroğlu, G. (2010). Investigating The Innovative Behaviors And Evaluations Of Turkish Manufacturing Firms From Selected Sectors In The Aegean Region. Proceedings Of International Workshop On Innovation&Entrepreneurship, Congress 2010, November 11-12, İzmir University of Economics, ISBN: 978- 975-8789-41-2, 166-187.
- Akpınar, S. (2009). Girişimciliğin Temel Bilgileri. Kocaeli: Umuttepe
- Andersen, E. S., Dahl, M. S., Lundvall, B.-A., ve Reichstein, T. (2006). Schumpeter's Process of Creative Destruction and The Scandinavian Systems: A Tale of Two Effects. The DRUID Conference on Knowledge, Innovation and Competitiveness. 1-25. Copenhagen, Denmark.
- Aracıoğlu , B., Demirhan , D., Tatarlar, C. D., ve Zalluhoğlu, A. E. (2016). Tüm Boyutlarıyla Girişimcilik. İstanbul: Hümanist Kitap Yayıncılık.

- Armendariz, B., ve Morduch, J. (2010). The economics of microfinance. MIT press Cambridge, Massachusett.
- Annerstedt, J. (2006). Science Parks and High-Tech clustering. In International Handbook on Industrial Policy. Edward Elgar Publishing.
- Atsan, N., ve Erdoğan, E. (2015). Girişimciler İçin Alternatif Bir Finansman Yöntemi: Kitlese Fonlama (Crowdfunding), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 10(1), 297- 320.
- Aytaç, Ö. ve İlhan, S. (2008). Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Sosyolojik Bir Perspektif, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2007(18), 101-120.
- Bashir, H. A ve Akhtar, A. (2016). “The Role of Innovative Entrepreneurship in Economic Development: A Study of G20 Countries, Management Studies and Economic Systems (MSES)”, ZARSMI,3 (2), 91-100.1.9
- Başar, M., Tosunoğlu, B. ve Demirci, A.,E. (2001), Girişimcilik ve Girişimcinin Yol Haritası: İş Planı, Eskişehir Ticaret Odası Yayın No:14, Eskişehir
- Başar, M. (2004). Girişimcilik ve Girişimcinin Özellikleri. İçinde Yavuz Odabaşı (ed.) Girişimcilik, Açık Öğretim Fakültesi Yayını No:824, Eskişehir.
- Benjamin, M. S., ve Margulis, J. (2005). Angel Capital: How to Raise Early-Stage Private Equity Financing. New Jersey Published simultaneously in Canada John Wiley & Sons, Inc.,7-360.
- Black, S.E. ve Strahan, P. (2002). Entrepreneurship and Bank Credit Availability. Journal of Finance, Vol. 57 No. 6, pp. 2807-33.
- Bünyamin, E. R., Şahin, Y. E., ve Mutlu, M. (2015). Girişimciler İçin Alternatif Finansman Kaynakları: Mevcut Durum Ve Öneriler. Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi, 1(1), 31-54.
- Carree, M., ve Thurik, R. (2005). Understanding The Role of Entrepreneurship For Economic Growth. Discussion

- Papers on Entrepreneurship, Growth and Public Policy,
Max Planck Institute, 1-11
- Castells, M., ve Hall, P. (1994). Technopoles of the World
- The making of 21st Century Industrial Complexes.
Routledge.
- Ceylan, A. (2002). Finansal Teknikler, Bursa, 2002.
- Charles, D. (2008). Network and Cluster Policy in Europe:
Lessons from RITTS and New Cluster Based Regional
Innovation Strategies, Centre for Urban and Regional
Development Studies, Institute for Policy and Practice,
2008.
- Coşgun, O. (2013).Yeni Bir Finansal Araç: Bireysel Katılım
Sermayesi, İSMMM MO Mali Çözüm Dergisi, 147-155
- Coulter, M. (2001). Entrepreneurship in Action, Small
Business 2000 (New Jersey: Prentice- Hall).
- Coulter, M. ve Robbins, P. S. (2003). Management, New
Jersey. Prentice Hall, 7.baskı.
- Çelik, A.ve Akgemci, T. (1998). Girişimcilik Kültürü ve
KOBİler. Ankara: Nobel Yayınları.
- Çevik, E. (2006). Girişimcilerin, Girişimcilik Tipleri ile Çalışma
Amaçları Arasındaki İlişki”, (Basılmamış Yüksek Lisans
Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü),
İstanbul
- Çilingir, C. (2011). Bölgesel Kalkınmada Teknoloji Geliştirme
Bölgeleri, 5. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim
Sempozyumu, TEPAV, 27-28 Ocak 2011, Ankara:
Matsa Basımevi, 203-212.
- Devlet Denetleme Kurulu (DDK), (2009). Araştırma ve
İnceleme Raporu, 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme
Bölgeleri Kanunu Uygulamalarının Değerlendirilmesi
İle Uygulamada Çıkan Sorunların Çözümüne İlişkin
Öneri Geliştirilmesi, Ankara.
- Delikanlı, İ. U. (2010). Bankacılıkta Kredi Türevlerinin Hissedar
Değerine Katkısı, Etkin Bir Şekilde Kullanımına İmkân
Sağlayacak Risk Yönetimi Yapılanması ve Finansal

- Raporlaması. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Denis, D. J. (2004). Entrepreneurial Finance: An Overview Of The Issues And Evidence. *Journal Of Corporate Finance*, 10(2), 301-326.
- Dejardin, M. (2000). Entrepreneurship and Economic Growth: An Obvious Conjunction? An Introductive Survey to Specific Topics, Institute For Development Strategies Discussion Paper, Indiana University, ISSN-008.
- Downes, J. (1987). *Dictionary of Finance and Investment Terms*. Goodman Eliot Jordan, New York, 1987
- Döm, S. (2006). *Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ellman, M. ve Hurkens, S. (2019). Optimal crowdfunding design. *Journal of Economic Theory*, 184, 104939
- Emir, M. (2011). Finans Kaynakları ve Samsun’daki Kobi’lerin Durumu. *Samsun Sempozyumu*.1-18.
- Er, B., Şahin, Y. E., ve Mutlu, M. (2015). Girişimciler için Alternatif Finansman Kaynakları: Mevcut Durum ve Öneriler. *Uluslararası Ekonomik ve Yenilik Dergisi*. 31-54.
- Erol, C. (1992). Faizsiz Kredi Modeli Venture Capital Finansman Modeli. *Bankacılar Dergisi*, Ankara, 1992.
- Ergün, O. (2003). Teknoloji Geliştirme Bölgeleri. *Yaklaşım*, 122: 2.ss.205-212
- Fettahoglu, A. (1992). *Riziko Sermayesi Finansı Kosulları ve İşleyişi*. Trabzon: KOSGEB Yayınları.
- Feldman M. P., ve Francis, J.(2006). *Entrepreneurs and the Formation of Industrial Clusters*. Johns Hopkins University. ABD. 2006
- Gerguri, S. Rexhepi, G ve Ramadani, V. (2013). “Innovation Strategies and Competitive Advantages, Modern Economics: Problems, Trends, Prospects”, 8 (1), 10-26.

- Gürol, M. A. (2000). Türkiye’de Kadın Girişimci ve Küçük İşletmesi: Fırsatlar, Sorunlar, Beklentiler ve Öneriler, Atılım Üniversitesi Yayını No: 2, Ankara
- Halis, M., Şenkal, A., ve Türkay, O. (2009). Türk İşletmelerinde Ortaklık Ve Güven. Journal of Azerbaijani Studies, 712-721.
- Herbig, P., Golden, J. E. ve Dunphy, S. (1994). The Relationship of Structure to Entrepreneurial and Innovative Success. Marketing Intelligence & Planning 12:9 37- 48
- Holcombe, R. G. (1998). Entrepreneurship and Economic Growth. The Quarterly Journal of Austrian Economics, 1(2), 45-62.
- International Franchise Association,(2011), <http://www.franchise.org/>, Erişim Tarihi 15.05.2025
- Işık, N., Göktaş, D., & Kılınç, E. C. (2011). İktisadi Büyümede Girişimciliğin Rolü. Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 6(1), 147-178.
- Johnson, B. R. (1990). Toward A Multidimensional Model of Entrepreneurship: The Case of Achievement Motivation and the Entrepreneur, Entrepreneurship Theory and Practice, Sage Journals, 1990(3), 39-54.
- Kaban, İ. (2017). Kullanımı Yaygın Olan Teminat Türleri Çerçevesinde Bankalarda Nakdi Krediler İç in Ayrılacak Özel Karşılıkların Muhasebeleştirilmesi. Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 39(1), 195-211 .
- Kaya, A. (2004). Dünya’da Ve Türkiye’de Risk Sermayesi, SPK Cumhuriyetin 80. Yılına Armağan, Yayın No:147 Cilt 2, Ankara, 2004
- Kapı, H. (2004). Anadolu Girişimcilerinin Girişimcilik Değerleri. 12. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı, 27-29 Mayıs, Bursa, s 31-41.
- Keleş, M. K. ve Tunca, M.,Z. (2010). Türkiye’deki Teknokentlerin Mevcut Durumun İncelenmesi. *Süleyman*

Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi(11), 1-22.

- Koçyiğit, M., ve Kılıç, A. (2008). Leasing Sektöründe KDV Oranı Değişikliğinin İMKB’de İşlem Gören Leasing Şirketlerinin Hisse Senedi Getirisine Etkisi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*. 165-174.
- Küçük, O. (2014). Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Lalkaka, R., Schiff, N. (1990). Establishments of Technoparks in Turkey, Report of SPO/UNFSTD Preparatory Mission, New York
- Lam, W. (2010). Funding Gap, What Funding Gap? Financial Bootstrapping. *International Journal of Entrepreneurial Behavior ve Research*, Vol. 16 No. 4, pp. 268-295.
- Martin, M.,A..G., Picazo, M. T., ve Navarro, J. A. (2010). Entrepreneurship, Income Distribution and Economic Growth. *International Entrepreneurship Management*, 6(2), 131-141.
- Miglo, A. ve Miglo, V. (2019). Market imperfections and crowdfunding. *Small Business Economics*, 53(1), 51-79.
- Mitteness, C., Sudek, R., ve Cardon, M. S. (2012). Angel Investor Characteristics That Determine Whether Perceived Passion Leads To Higher Evaluations Of Funding Potential. *Journal of Business Venturing*, 27, 592-606.
- Morrison, A. (2000). Entrepreneurship: What Triggers It?. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 6(2), 59-71.
- Narea, J. O. (2016). Entrepreneurial Traits And Innovation, Evidence From Chile, Dissertation, Maastricht University, ISBN 978 94 6159 5454.
- Omolo, I. O. (2011). Do New Technology-Based Firms Located in Science Parks Really Perform Better? A case of Norwegian Firms, MSc in Innovation and

- Entrepreneurship, Centre of Entrepreneurship, University of Oslo, Norway
- Ordanini, A., Miceli, L., Pizzetti, M. ve Parasuraman A. (2011). Crowd-funding: Transforming customers into investors through innovative service platforms. *Journal of Service Management* 22 (4):443-470.
- Özbay, M.(2000). Bilime Dayalı Teknoloji Üretim Merkezleri veya Teknoparklar. *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*,13:4
- Özdoğan, O. N. (2001). Alternatif Bir Finansman Aracı Olarak Angel Finanslama ve Kuşadası'nda Faaliyet Gösteren KOBİ'lerin Finanslama Yönelimleri, I. Orta Anadolu Kongresi: KOBİ'lerin Finansman ve Pazarlama Sorunları, Nevşehir, 151-164.
- Özgür Güler, E. ve Kanber ,S., (2011). İnovasyon Aktivitelerinin İnovasyon Performansı Üzerine Etkileri: İmalat Sanayii Uygulaması. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, 2011, Sayfa 61-76
- Özkul, G., ve Dulupçu, M. A. (2007). Kişisel Gelişimin Girişimci Tipleri Üzerine Etkisi: Antalya-Isparta İllerinde Bir İnceleme. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2(2), 67-92.
- Öztürk, N. (2010). Klasik ve Neoklasik İktisatta Gelir Bölüşümü. *Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi*, 2010 (1), 58-89.
- Parasız, İ.(2000). Para, Banka ve Finansal Piyasalar (7. Baskı). Ezgi Kitabevi Yayınları. Bursa.
- Perktaş, E., ve Uçar, M. (2015). Girişimcilik ve Girişimin Finansmanında Melek Yatırımcı ve Uygulama Alanları, *Route Educational and Social Science Journal*, 2 (1).
- Porter, M. (1990), The Competitive Advantage of Nations, *Harvard Business Review*, March-April. 73- 91.
- Robert, D., Peters, P. M., Shepherd, A. D. (2005). *Definiton of Entrepreneur Today*. New York: McGraw-Hill Irwin.

- Robinson, M. (2001). The microfinance revolution: Sustainable finance for the poor. The World Bank.
- Saxton, T. (1997). The Effects Of Partner And Relationship Characteristics On Alliance Outcomes. *Academy Of Management Journal*, 40(2), 443-461.
- Schoonhoven Bird, C. ve Romanelli, E. (2001). *Entrepreneurship Dynamic: Origins of Entrepreneurship and the Evolution of Industries*, Stanford University Press.
- Schmookler, J. (1966) İcat ve Ekonomik Büyüme. Harvard Üniversitesi Yayınları, Cambridge,MA. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674432833>
- Szirmai, A. Naude, W ve Goedhuys, M. (2011). *Entrepreneurship, Innovation, and Economic Development: An Overview*, Entrepreneurship, Innovation, and Economic Development, edited by Adam Szirmai, Wim Naude and Micheline Goedhuys, published by Oxford University Press, 3-32.
- TBMM Türkiye Büyük Millet Meclisi (2001). 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu. <https://www.tbmm.gov.tr/milletvekili/MilletvekiliDetay?DonemId=f72877c2-f50d-037b-c050-007f01005610&Id=f72877c2-c737-037b-c050-007f01005610>. Erişim Tarihi 10 Aralık 2025
- Teknoloji Geliştirme Bölgesi (2023). <https://teknopark.sanayi.gov.tr/Home/TgbListesi>, 2023). Erişim Tarihi, 10 Aralık 2025
- Temizkan, V. ve Alkış, H. (2013). Kobilerin Yönetsel Sorunlarının Çözümünde Japon Yönetim Sisteminin Rolü. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 68-85.
- Tunç, B. (2007). *İşletmelerde Yaratıcılık, Yenilikçilik, Girişimcilik Yönetimi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

- Thomson, A. (2006). Entrepreneurship and Business Innovation, PhD Thesis, Business School, Murdoch University, <https://core.ac.uk/download/pdf/11230992.pdf>.
- Uluayol, O. (2008). Girişimcilikte Alternatif Bir Finansman Modeli Olarak Melek Finansman Yöntemi. Sustainable Competition and Resource Based View in Global Markets, s. 43-68.
- Uluayol, O. ve Çam, M. (2009). Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Basel II Kriterlerine Uyum Durumlarını Tespit Etmeye Yönelik Bir Araştırma. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim Bilimleri Dergisi, 7(1), 119-142.
- Unctad (United Nations Conference on Trade and Development) (2015). Policies to Promote Collaboration in Science, Technology and Innovation for Development: The Role of Science, Technology and Innovation Parks, http://unctad.org/meetings/en/SessionalDocuments/ciid30_en.pdf, Erişim Tarihi: 07.10.2016.
- Uslu, S. (2007). Uluslararası Bankacılık. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Valanciene, L. ve Jegleviciute, S (2013). Valuation of Crowdfunding: Benefits and Drawbacks, 18 (1), 2029-9338.
- Weber, M. (1999). Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu. Z. Gürata (Çev.). Ankara: Ayraç Yayınevi
- Wong, P. K., Ho, Y. P., ve Autio, E. (2005). Entrepreneurship, Innovation and Economic Growth: Evidence from GEM Data. Small Business Economics, 24(3), 335- 350.
- Yılmaz, C., ve Yılmaz, A. (2016). Melek Finansman İçinde Kadın Yatırımcıların Yeri: Kadınlar Melek Midir?, Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, s.3, s: 185-199.

Özgeçmiş

Dr. Ahmet Başalp mühendislik lisans ve lisans üstü, işletme lisans, iktisat bilimsel hazırlık, havacılık yönetimi lisans, iktisat yüksek lisans, girişimcilik ve inovasyon yüksek lisans, işletme doktora ve hukuk alanında eğitim almıştır. Havacılık yönetimi doktora ve bilgisayar programcılığı alanında alanın da eğitimine devam etmiştir. Girişimcilik ve İnovasyon alanında Amerika Birleşik Devletlerinde post doktora eğitimi almıştır. Türkiye’deki pek çok teknoparkın ve teknoloji transfer ofisi’nin kurucusudur. Türkiye’de pek çok üniversitede rektör danışmanı olarak görev yapmıştır. Erciyes Teknopark Kurucu Genel Müdürlüğü, Trakya Teknopark Kurucu Yönetim Kurulu Üyeliği ve Yönetim Kurulu Başkan Vek. görevlerini yürütmüştür. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği ve Ar-Ge Mühendisleri ve Yöneticileri Dernekleri Kurucularından olup her iki dernekte de uzun süre yönetim kurulu üyeliği ve yönetim kurulu başkan vekilliği görevlerinde bulunmuştur. Görevlendirme ile Cumhurbaşkanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu’nda ve TOBB Sektör Meclisi’nde görev yapmıştır. YÖK Teknoloji Transfer Ofisleri Kurulu’nda görev almıştır. Teknoparklar, girişimcilik ve inovasyon alanlarında yayınlanmış kitapları ve makaleleri mevcuttur. 2005 yılından bu yana Erciyes Üniversitesi’nde akademisyen olarak görev yapmaktadır.

Girişimcilik, İnovasyon ve Türkiye’de Teknokentler

Dr. Ahmet Başalp